

କବିତା ପିଲା

An Appeal.

THE UTICA CONFERENCE.

powers to add to their number and the Hon'ble Mr. Das and Babu Bareswar Mahanti B.L. were appointed provisional Secretaries.

THE PATNA UNIVERSITY.

Bengal when Orissa was not so safe said that the Oriyas were the poor children of Government. That they are may be true, but hopes are hopes and men do not live upon unreal hopes unless they are realized. We Oriyas are moderate and modest. Our prayer is let us have some thing our own. And what is that some thing? The Rajah Shakes of Kanika has put it in a nutshell. We conclude by quoting him. "I hope and trust that the Ravenshaw College, the only College in Orissa will be equipped to reach up to the highest standard." No doubt he meant in all branches. The College being the only one in Orissa will no doubt be looked upon for all that an Oriya will aspire to for high education and un-^{der} it is well equipped in all the branches it will tantamount to a degree conferred which if not more, is nothing less than a bane.

Mrs. Besant, Mr. Arundale and Mr. Wadia have been released unconditionally on the night of the 17th. It is also rumoured that Mr. Mahomed Aly and Mr. Salukat Aly have also been released. The release is most opportune and the Govt. of Ind. cannot sufficiently be congratulated for the consideration shewn.

We are glad to announce that the Satyabadi High E. School has been permanently affiliated to the Calcutta University.

We are glad to announce that Vakil Babu Suresh Chandra Chakravarti M.A. B.L. is going to join the Patai Bar soon after the Puja vacation. He practised in the Calcutta High Court with success and on the creation of the new Province he came to Cuttack to practise at the Circuit Court. We have come to know now what the Circuit Court is like. He has therefore decided to go to Patai. It belongs to Cuttack and therefore to Orissa and we are exceedingly glad that a Vakil from Orissa is going to join our Provincial High Court. We wish him all success. He is going there as the Pioneer of Orissa Vakil and much depends on his success.

An interesting handnote case in which Baba Krishna Ch. Palihi sued Matlvi Abdus Samad the late Sub-registrar of Cuttack for recovery of Rs.2250 due on a handnote is pending in the Court of the Subordinate Judge of Cuttack. The defence is that according to plaintiff's statement the defendant went over to Puri to secure some excise shops for the plaintiff in February 1816, that as a matter of fact he did secure some shops for the plaintiff and that according to an agreement then arrived at between the parties the handnote had been satisfied in lieu of remuneration due to the defendant from the plaintiff. At account it transpired in the course of the deposition of the defendant in the Kudarsusul case lately disposed of by the same Court that at that time the defendant went to Puri to secure the Kricca shops for plaintiff the defendant's son was the Excise Deputy Collector of Puri and that the defendant stayed with his son for a fortnight when he was deputed for that purpose. The matter is sub-judice and I refrain from making any comments at present.

ଶ୍ରୀ ଅନୁଭବନାଥ
କଣ୍ଠ, ଦିନେଶ ଦେବାନ୍ତି
ଓ ପାତ୍ରିକା ପଦ୍ମନାଭ
ନାନ୍ଦିଶ୍ଵର ଦେବା ପଦ୍ମନାଭ
ନବାର୍ତ୍ତିରେଷ ଦେବ ଉଦ୍‌ଧର
ଦୂର କରିଦିନାନ୍ତିରେଷ
କାର୍ଯ୍ୟ ଧରିବାରାବାଦ
ମଧ୍ୟ କୁମାରାବ ଦେବ ଶର୍ମା
ମାତ୍ରର ମୁଖ ପାତ୍ର
ମନ୍ଦିରର ଦରାମୁଖ

ପ୍ରକାଶକୁ କମାଚଳମନ୍ତ୍ର—ମହାବିଦ୍ୟା
ବରରେ ଦେଖିଲୁଣ୍ଡଗାନ୍ଧର ଯେତେ
ଦେଖିଲୁଣ୍ଡର ତା ସମ୍ବଲ ଅଧିକାରୀ
ଥିଥେ ଥିଲା ପାହା ପ୍ରତିର ଦୋଷକୁ । ଦେଖିଲୁଣ୍ଡ
ରହୁ ଅଧିକେତନ ହେବ କି ଆମ୍ବା ଦେଖିଲୁଣ୍ଡ
ନାହିଁ, ରହୁ କିଛି ପ୍ରତିର ଗାହିଁ । ତନ୍ମ
ରେଳସ ପ୍ରକିଳ ଦେଖିଲୁଣ୍ଡ ମଂକଣ୍ଠରେ ରମଣୀ
ମନ୍ଦିର ଜୟଗୋଳ ଥିଲା କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ଏକା ସଥର ଦ୍ୱୟ ।

କରନ ହଜୁ—ମହ ତା ୫୦ ମଜୁରୁ ପାଇବ
ଦାରୁକୋଟିର ନବକରକାରୀର ଜଳ ଧରା ଅନୁ
ମନ୍ଦୀର ନିରାର୍ଥ ଅର୍ଜୁ କରିବାକୁ
ବାରଷୁକ ଏହ ତେବଳମାନେ ଏହାରୁ ଯଥେ
ତାର ଅଭିନନ୍ଦ ବନଶୁଭେ । ଜଳ ହେ ଅନୁ
ମନ୍ଦୀର ଏହିପର ମର୍ମରେ ଭାବୁର ଦେଖ
ଅବେ—“ଅନୁଭ ବିଦ୍ୟାର କରିବାର୍ଥୀ ସମ୍ମା
ନବକ୍ରେ ଏହେ କୁଣିଟ ଅନାକତ ସମ୍ମାନ
ଦୂରମୟ ପୁରୁଷ ବିଦ୍ୟା କରିବାକୁ ଏହ ଜ୍ଞାନୀ
ଦେଇବ ଦାରୁକାରୀ ପ୍ରତିନ ଭାବରକ୍ଷଣ
ଦର୍ଶକ ଦିଲ୍ଲିରତାର୍ଥୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁବ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁବ
ନୟକ ସମ୍ବନ୍ଧର ଜଣି କେବାର୍ଥୁ” । ପରି
ଅମ୍ବିକା ବିଦ୍ୟା ଦ୍ୟାୟତନ୍ତ୍ର ଦେଇବାରୁ ବନ୍ଦ ହେବ
ଦେ କୋରିଥାଏ ।

ଶୁଣି ଓ ଯୁଦ୍ଧବିରାମ—୧ ତତ୍ତ୍ଵର ସ୍ଥିତି
କରେଇବ ଶ୍ରୀମାତେ ପେଣିଶ୍ଚାର୍ଥିଙ୍କ
ସୁଦ୍ଧବିରାମ କାହାର ସାତପାତାକ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପାହକେ ଭୁବନ ଶାନ୍ତିମେତ୍ର ବର୍ହର ଜାତି
ଧାରାପରି କେତେଯେଣି କେତେଥାର୍ଥୀ
ଜନମଭାବ ଏହାକି ଏ ଏହାରେ କିମ୍ବା
ଅବେଦିକ ସାହିତ ଦେବ, ସମ୍ମା—ସୁତ୍ର ପାଇ
କୁଳନାଳୀ ଶାହିପା ହରବ, ନିରବମିଳ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଉଦ୍ଧାର । ଏହାରୁ କୁଳମେ
ପ୍ରଣାମି କିର୍ତ୍ତୁ ହୋଇଥାଏ, (୫)
ବହାକର୍ତ୍ତ ସମ୍ମାର୍ଥ, (୬) କେତେ କିମ୍ବା
ବିଦ୍ୟାକର୍ତ୍ତ ଶାହି ମାଧ୍ୟମିତି ଏବଂ ପାଇନେ
ଦୁର୍ବ୍ୟକ୍ଷୟ ପର୍ଯ୍ୟ (୭) କିମ୍ବା ପ୍ରେସି ପର୍ଯ୍ୟ
କୁପଶୋଳା ହୋଇଥାଏ । ଶାହି କିମ୍ବା, ମୁହୂରତ
କରେଇ କେତେବେଳେ ଏ ହରିଯୁ କରିମାନ୍ଦ
ନର କର କୁଞ୍ଚାଇଦେଇ ଏହି କରିବା
କରିବେ ।

ପାଇବୋଟ ତତ୍ତ୍ଵ କାହିଁ କରିବାରେ
କରିବାରୀ ସ୍ମେ କିମର, ପାଇବା କାରକମା-
ରରେ ତତ୍ତ୍ଵରେ କରିବାରୀ ତୁର୍ଗପୁନ୍ତ ସ୍ମେ-
ପରେ ଯିବେ । ଏବେଥି କାହିଁ କରିବାରୀ କାହିଁ
କରିବରେ ତତ୍ତ୍ଵରେ କରିବାରୀ ସମ୍ଭବ
ସମ୍ଭବ । ତେଣା ତ ବାବା ବଜାରରେ
ପୁଣକ ଦେଇବିବାରୀ କରିବ କାହିଁ କରିବ
ଦେଇବରେ ପ୍ରେସର୍ ଦିନାପରିଦିନ ତତ୍ତ୍ଵ
ଅବିଲେ । ସୁରକ୍ଷା କାହିଁ ପରି ଦେଇବ
କାହିଁ ସେ ଅନ୍ୟଦିକ ପୁଣକରି ତ ପାଇବ
କାହିଁ ତେଣେଷ୍ଟା ପରି କରାନ ତେଣେଷ୍ଟା
ଏହାରେ, କେବୁ ତତ୍ତ୍ଵରେ । ଏହାରେ ତତ୍ତ୍ଵରେ
ତତ୍ତ୍ଵ ପାଇବା କାରକମାରେ ଆମମାରେ
ପୁଣେ କାହିଁ ସବୁକାର ପାଇବାରେ ଆମମା
ମଜଳାପନା ଅମ୍ବେଗରେ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଆମମା
କେ କାରକମାରେ ଆମମାରେ କାହିଁ କରିବାରେ
ବଜାରେ ଏମପୁରେ କରିବାରୀ କରିବାରେ ଆମମା
କେ କରିବାରୀ ତତ୍ତ୍ଵରେ କରିବାରେ କରିବାରେ
କରିବ ପାଇବାରେ କରିବାରେ ତତ୍ତ୍ଵରେ ସମ୍ଭବ
କରିବାରେ କରିବାରେ କରିବାରେ ଏହା ସହିତ ଏ କରି
କରିବାରେ ।

କିମ୍ବରେକ । ୧୫— ଏପିଏବେ ପ୍ରକଟିତ
ଠ ଖର ଏବେହି, ୧୫ ରେବନାରୁ ପ୍ରଦ୍ବବ
ହୁଏଥିବା ସମୟରେ ବନ୍ଦରେତେ ଟରନ ଅର୍ଥାତ୍
ଅଧିକାମୁଦ୍ରାରେ ସାରାପାଇଁ ଉଚିତ କରେ
ଦେଇଲେ । ହେବେବ ସାର କେଇ ଏମାଜାର
ହିମ୍ବୀ, ଚକରେବାବାବା ତାନାହିଁ ଏସ ପ୍ରଦର
ଦେଇଲାର ଟିକଣ ଉତ୍ତିରାଇଥାର ଏବା ବଢ଼ି
ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ଥାଏ । ଏଥରେ ସାଧାରଣ ଯାହିବାକୁ
କର ଦିଲାବ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ସାଥେ
ହୁଏଥାଏ, କଲେତ କ୍ଲେବ ସକଳାମୁଦ୍ରାରେ
ପ୍ରକଟ ପାଇଲେ କର୍ତ୍ତାଦୟାରି ପାଇପାଇଲେ
କୁ ଏଥର ଗାହା ତେବେ କାହିଁ । ଏହି
କାଳରୁ କାଳ ମେଲକାମାଟ କବନ୍ଦିମେ
ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରେ କି ମୁହଁକୁଣ୍ଡ । ଯେପରି
ଅକ୍ଷାର କବନ୍ଦିପର ଯେମାକେ ମଧ୍ୟରେତିବେଳେ
ମାନ୍ଦି, କହିପାଇଁ ମେଲ୍ଲାଦିରୁକା ବନ୍ଦୁରେ
ଯାହିବାକବାବ ପେର୍କିପର ସବ୍ରାହୀ ମେଲକାମାଟ
ସେହାଏ ଲାଦ । ଏଥେଯେକାମ୍ଭାସବ ଜଣେ
ପଦିଲାକା ମେଲିଥରାନ୍ତି କଣ । ୧୬୭ ଅପ୍ରେଲ
ରାତି କଣାରୁ ଅରକୁ ଏ ଏବା ପର୍ବତୀକୁ
ଚାତିଲ ଦେଇକାମାର ପ୍ରଦ୍ବନ ଥାଏ ଦେଇବା
କହି । ସତର୍ବ ମନ୍ଦିରର ଟିକଣ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଦର୍ତ୍ତନ
କରିବା ଦେଇବାହିନୀରକର ଦର୍ଶନ । କେବା
କାହିଁପର ଏବା ଦେଇପରେଷ୍ଟ ଏ ସମ୍ଭବରେ
ପଦିଲାକା ଦେଇନ୍ତି । ଅନୁମତିକାର ମଧ୍ୟ ଏବା
ଦେଇପରେ ।

— 101 —

ଅପରାଧ ହୁଏବାଟିରୁ କୁଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା
ତେ କେବଳକୁ ତଥା ଶ୍ରୀମତୀ ମହିଳା କୁଣ୍ଡଳ
ଅପରାଧ କେବଳ ଏକ କୁଣ୍ଡଳର ଅଭିଯାନ
ବାବା “କର୍ମଚାରୀଙ୍କ” ମେଲି ପାଠ୍ୟଗୁଣକୁ
କାହା କରୁଥାଏଇରେ ପାଇବାର କବଳ୍ୟକୁ ।
କେବୁ ଅଛିଗୋଟିମ ମନ୍ଦିରକୁ —— କେବଳ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକ ଶାଶ୍ଵତାମ୍ଭାବରୁ ଅଛି । ଏହାକୁ କରି
ଦିଲେଖିବା ନାହିଁର ସମେବନ କିମ୍ବା ପାଠ୍ୟଗୁଣ
କେବଳକୁ ବେଳାକିର ତନଟ କରିବାର ପୋତୁ
ପାଠ୍ୟଗୁଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ କରିବାରେ ଏବା କହି
ଅବେଳା ନ ମୋତୁବେଳେ ସୁରା କ୍ଷେତ୍ର କରିବାକୁ
ହେବ । ତନଟ ତନଟ ପୋତୁଗୁଣକାରୀ ମର୍ମି
କୋଇ ପ୍ରାୟ କୁଣ୍ଡଳର ଏବା ହୃଦ
ମନ୍ଦିର ଅଛିନ୍ତି, ଅତି ବିଶ୍ଵାସ କରିବ
କୁଣ୍ଡଳ କାହାର ବରତାନ୍ତାମାରୁ ଅଛି । ମନ୍ଦିର
କିମ୍ବା ସାତବର ସତ୍ୟର ବେଳେପ୍ରତିବଳେ ଯଥ
କୁଣ୍ଡଳ କେବୁକାରୁ ତମ କାହାରକିମ୍ବାରୁ
କରିଥିଲା । ତେ ମୁଁ କୁଣ୍ଡଳ କେବୁକାରୁ
କରିବାର ହୋଇ ହର୍ମ ତାମ ହେବାନ୍ତି ।
ଆମେବର ପାଠ୍ୟଗୁଣର ଏହି ତାର୍ତ୍ତିର କୁଣ୍ଡଳ
କାହାର ମନ୍ଦିରକୁ ମହାଶ୍ରୀ କାହାର ମନ୍ଦିରରେ
କୁଣ୍ଡଳ ହନ୍ତୁ କରିବାର ଏବା କରିବେଳିରେ ତୋର
ଦିଲ । ଏ କରିବାରେ ‘ହୁଣୀ କର୍ମଚାରୀ’
କେବଳକୁ —— ପ୍ରାୟ ଉତ୍ସବର କେବେ
ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବର କାମକୁରେ । ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହୋଇଥାଏ, ସେ କର୍ମଚାରୀ ଏହି କର୍ମଚାରୀ କୁଣ୍ଡଳ
କାହାର ମନ୍ଦିରର ମନ୍ଦିରର ପାଠ୍ୟଗୁଣରେ ।

କୁଳାଳିତିବୁ, ପ୍ରମାଣବଦ୍ଧ କରୁଥିଲାଏ
ଯତେ ବୋଲୁବା କରୁଥ କରୁଏ । ପ୍ରମାଣବ
କରୁଥ ଦେବାନ୍ତରୁ । କିମୋତୁକେ ଏହା
କରୁଥ ସହୋରେ ଏହା କରୁଥିଲୁଗର
କରୁଥ ଏହା କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥ ବିଶାଖା
କୁଳାଳି କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲୁଗର
କରୁଥିଲୁଗର । ଅକଳି ପୁଣ୍ୟ ଏହା କରୁଥ
କରୁଥିଲୁଗର । ଅକଳି ପୁଣ୍ୟ ଏହା କରୁଥ
କରୁଥିଲୁଗର ।

ଏହାର ବିଷୟାବିର୍ତ୍ତ କା ପରିଷାଧରୁ ।
ପରିବହନ କରୁଗଲି ନାହିଁ ତତ୍ତ୍ଵ କମିଶିବା
ବିଷୟରୁ ପରି ସବୁକାହାରୁ କାହା ଜୀବିତର
କ୍ଷେତ୍ର ମେରିଥାଏନ୍ତି କି କଲିବ ମସି ବା ୧୯
ମହ ଦରବ ମରେବା କରେଇଁ ପ୍ରିମିଯାରଙ୍ଗ
କିମ୍ବାକୁ ମନ୍ତ୍ରପର୍ଦ୍ଦବ୍ରାଗ ୯୭୭୯୮୮ ୧୦୦
ଦରବାର । ତତ୍ତ୍ଵା କରିଲବେ ବା ୧୯ ମହ
ବିଷୟ ବେଶୀରୀ କି ବକ୍ତା କି କହିବୁ ଅଛି
ବେଶୀରୀ ମହିନେ ସହାୟ ଦେଇଅବରୁ
ଦେଶକବ ତାହାର ମନ୍ତ୍ରବ ବିଅମନ୍ତର ।—
୧ ମାତ୍ର ପ୍ରବେଧିତାରୁ ହାଲାଗୁ ଜଳିଗ
ପର୍ଯ୍ୟ, କାହା ପରିବହ ଦିଲ୍ଲି ତତ୍ତ୍ଵରହାର
ବୋରଧା ୧୫, କାହା ଅର୍ଥାତ୍ ଶେଷୀପୁର
ଜଳିଥାଏ ୧୫, କାହା ଅବହ ଏ ହାତୀ ଏ ଲାଗ
ଥାଏ ୧୫, କାହା ମେଲେନ୍ଦ୍ରବାଣୀ ପକ୍ଷୀ
ପାତ୍ରର ଜଳିଥାଏ ୧୫, କାହା ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀ ପକ୍ଷୀଗୁ
ଦିଲ୍ଲି ଦୟା ୧୫, କାହା ତତ୍ତ୍ଵରହାରର
ପରିବହ ଦୟା ୧୫, କାହା ଦେଇବ କରିପାଦିଦ
ଦୟା, କାହା ଦେଇଶାରୀ ମାତ୍ର ୧୫, କାହା
ଦେଇଶାରୀ ପକ୍ଷୀଗୁ (ବିଜତା) ୧୫, କାହା
ଦେଇଶାରୀ ପକ୍ଷୀଗୁ ପକ୍ଷୀକାରୀ ୧୫
କାହା ଦେଇଶାରୀ ମାତ୍ର ଦେଇଶାରୀ କାହା ପକ୍ଷୀ
ଦୟା ୧୫, କାହା ପାଦବିକ, କିମ୍ବା ଦେଇଶା
ପକ୍ଷୀଗୁ ଦୟା ପକ୍ଷୀ ୧୫, କାହା ପଦବିକ ମାତ୍ର
ଦୟା, କିମ୍ବା ଦୟା ୧୫, ମହାମେତନ ପ୍ରେତ
ଦୟା ମହାମେତନ ୧୫, ମହାମେତନ ଦୟା

ଭାବୁ ପରିବାରର ଟ ୧୦, କାହିଁ କ୍ଷୁଦ୍ରାଙ୍ଗ
ଭାବୁ ପିଲାଙ୍କ କୁମାସୁଲ ଟ ୫୫, କାହିଁ ବାନବାନ
ମନ୍ଦିର ଭାବୁଙ୍କ ଏ ୨୫, କାହିଁ ମଙ୍ଗାରଙ୍ଗ
ମନ୍ଦିରାବି ପିଲା, ଦୁଇପାତ୍ରା ସୁଲ ଟ ୫୫, କାହିଁ
କୁତୁହାରା ମଙ୍ଗାରଙ୍ଗ କୋତଳମା ଟ ୧୫
କାହିଁ ମୁଗରଙ୍କ ପ୍ରକୁମାଶୁଳ ଦେଇ ଏହି ରାଜ୍ବେଶ୍ୱର
ଦେଇ ଶାହ ମୁହିଟ ଟ ୧୫ ଦାରୁ ପଶୁକ କୁଣ୍ଡା
ପ୍ରୟୁକ୍ଷର ଭାବା ପାତ୍ରା କୁଳ ଟ ୫୫, ଦାରୁ ମୁକୁମୁକୁ
ଦାରୁ ପ୍ରକୁମାଶୁଲ ଟ ୫୫, କାହିଁ ନେତ୍ରଗରେଣ ଦା
ଟ ୧୫ କାହିଁ ମରତ ହରତିମନ୍ ଟ ୧୫,

ଦୁଇତିମୁଦ୍ରା

ପଦବିକାର ଭୁବେଶ୍ୱର ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ
ମୋହିଦ ଜାଗର୍ଣ୍ଣା ଥିଲା ବିପରୀତ ଯାଇବ ଅନୁକୋଦ
କରି ଅନୁଭୂତି ହେଲାମଣ୍ଡଳ । ଏହି କାରେଣ୍ଟା
ଅବ୍ୟକ୍ତତାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତ୍ୟାବଳୀ ପ୍ରଦବନ୍ତ
ଯାନ୍ତେ ଏହି ବିଭବାତାଦର କହିବ କିମ୍ବା
ଅଭିନନ୍ଦନ ହତ୍ୟା କମାନ୍ତର ମୋହିଦ ତରି
ପାଇଁ କମାନ୍ତର କମାନ୍ତର କମାନ୍ତର ହେଲା
ଏହି ବିଭବାତାଦର କମାନ୍ତର କମାନ୍ତର ହେଲା
ଏହି ବିଭବାତାଦର କମାନ୍ତର କମାନ୍ତର

କରାଯିବ । ଏହାର ସମ୍ମାନ କାହାର ପ୍ରକାଶ
ମଧ୍ୟରେ କାହାର ସମ୍ମାନ ଠାରିଲା ସମ୍ମାନ
ଅନ୍ତରେ । କିମେରତୀ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟରେ ପାତେବ କରାଯାଇଲା
ଅବ୍ୟାହରୁ । ମେହି ଉପରେରେ ପ୍ରକାଶର ଦୟା
ପ୍ରକାଶର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶର ନାମାତ୍ମକ
ଅଭିଭାବ ଜାବାଇଲା କମଳାକୁ ପଢିପାଇଲେ
କି କି ଜୀବିତରେ କାହା ଜାଗାରେ କାହା
ପିଲ କରିବାରେ କିମ୍ବୁ କେବେବେ ଏହା ସେଇ
କମଳା କାଳିଆ କାଳିନ କେବିଅକ୍ଷାଣୀଯରେ
ଏପରି କାହେନ୍ତି ପ୍ରମୋଦରେ ଜାହାଜର ଦାନ
ଅବ୍ୟାହ ଜାଗାରବା ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଏହା ଦେଖି
କିମେହେ “ଭାଲୁକୁମିଳକ” କାମକ କାମିକ ସମ୍ମାନ
ଏହା ଭାଲୁକୁ ଦେଖିଲାକ ପ୍ରକୃତ ଅବାକ
ଅବ୍ୟାହ ଜାଗାରୀ କମଳା ଅଭିଭାବ ଏହାର
ମଧ୍ୟରେ ପାହାଇଲା ଅଗମର ପୂଜାରୁ ପ୍ରତି
ହେବା ଜାଗାକୁ ଅବ୍ୟାହର କୋଥା ଦେଇଅଛି
ଏହା ସମାଧିକ ସମ୍ମାନ ଅର୍ଥ ଅବଶ୍ୟକ
ହୁଏବା ଦେଖାଇ ଦେଖିଲାଗଲ ଯେ ଏ ୩୭୦୦
ଦେଖିଲା ଏକଦର୍ତ୍ତ ସହାଯେ ସମ୍ମାନକି ପରି
ବୁଦ୍ଧି ହେବ । ଅନ୍ତରା ଜାଗାକ ଏ ୧୯
ଲେଖା ଏ ଦେଲେ କେବଳ ୩୭୦୦ ଜାଗାକର
ସମାଧିକର ମଳିକଙ୍କ ମୋହରୀଙ୍କ । ଏହା
ସମାଧିକର ପାଇସୁ ଦୋଧରୀଙ୍କ ଜାହାଜ
ଦେଖିଲାଗ୍ଯା ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନୁପାଦନ
୩୭୦୦ ମର ଶବ୍ଦ ଦେଖିଲା । ପରାମି ୫୨

କେବଳ ଜ୍ଞାନରେ ୩୭୩ ଲିଙ୍ଗ ୫ ୧୯୫୨୦୧୦୧
ରହିଥିଲା ଏ ଆତ୍ମ ତାଙ୍କ ଦେଇଲେ ତେଣୁ
ଏ କମିଶ୍ଚ ଲାଜ୍ଜୁବୁଦ୍ଧି ତାଙ୍କ କାଶବଦାକୁ
ଅଣା କରୁଁ ଏ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଭୁର ଦେଲାହାତୁ
୩୭୩ ଜନ ୮୯ କା ଭେଦୀର ଜ୍ଞାନ
କାହାର ସମ୍ବାଦର ଅଣା ମହି ବାହିର କରିବା
ପଠାଇବେ । ବୁଦ୍ଧାଧାରାବଳୀ ନ
ଜୁଲାଇପରାଇ ପ୍ରାଣୀବାବ ପ୍ରମବେ ପ୍ରା
ଦେଇବ ଓ ସେବୁମହାତ୍ମା ସହି ରହ
ଦିଲାଇବ । କବା ଭାବେଲେ ସମ୍ବାଦପର ଅକ୍ଷର
କବେନରମାତ୍ର ପୂର୍ବକୁ ଜ୍ଞାନର ଦେହାତ୍ମ ପ୍ରି
ତୋତାତ୍ତ୍ଵ । ସମ୍ବାଦପ ପ୍ରତାତ ଦେବା ପଦ
ଅବେଳା ଅନୁସରିବ ବାହି ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ
ବରଦା ଅର୍ଥ ସମୟ କାହିଁ । ଅଣା କରୁଁ ଅ
ସମୟ କବନ୍ତି କରିବ ସୁଦେଶ ମନୀ ମହା
ପଠାଇବେ । ନାମାକ ଭାବତ୍ୟର୍ଥ
ନାସୁନ ଓ କବନ୍ତି । ଏହି କାହାର
କବସୁନ୍ଦରେ କେବଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ବାଦପର
ଦର, ପ୍ରଦତ୍ତଦର, କୋର୍ଣ୍ଣରୁ ଦେଖି ଦେଇ
ଅଗରତ କୌରବରେ କୁହ ପରିବର୍ତ୍ତନାର ପା
ଦୁଦେ । “ବ୍ୟାକାନ ଅକ୍ଷର ଅକ୍ଷର
ପ୍ରେସ୍
Heart within and God overhead
ମହା ।

ଜିନିକିମ୍ ମନ୍ତ୍ରାନ୍ତର୍ମୁଖ ଏହି ପରେତା କିମ୍ବା ଏହି ପରେତା କିମ୍ବା

30105.90

ପଦାର୍ଥ ପତି କରିବେ, ମାତ୍ର ସମ୍ମାନା
ପର୍ମିତା । ଧର୍ମପାତ୍ରଙ୍କ, କନ୍ଦଳ, କଲାପାତ୍ର
ପରମାର କାଳ ଭକ୍ତିର ପଥାବ- କରିବା
କରିବୁ । କି ପ୍ରଥମ ପ୍ରବୃତ୍ତି ପ୍ରକାଶ,
ପରମାର ଦୋଷ ସହାଯ ମୋଦିବ କରି
ପ୍ରଥମର ଧର୍ମଶୀଳ, ଧ୍ୟାନ, ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମ
ନାର ସହାଯିତ୍ତ ଧର୍ମପଥରେ ଯାଇବା
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କରିବୁ । କେ ଲୋକେ ସେହିବା
କିମ୍ବା କାହାର କି ଧର୍ମପାତ୍ରଙ୍କର ମନୀ
କରିବୁ । ପରମାର ସମ୍ମାନ କରିଯାଇ

ପରିବାରର ମାତ୍ର କମାଳ ଭଲ ରହାଏ
ଏହି ଶିଖ ଦେଖିବାରେ ରେଣ୍ଡର କରିବାର
ବିଧରେ ଶିଖା ପରେ ମେମନ୍ତ ଘେରକାଳୀ
ବର୍ଦ୍ଧିତ ଧର୍ମଶିଖ ପାଇବା ଚତୁମନ୍ତ୍ର କରିବାରେ
ପରେ । ମରା କଳାରକୀ ସତାରେ କାହା କିମ୍ବା
ଦେଖାଇ କାନ୍ଦାପ୍ରଭାର ବଳର ଅମ୍ବାର୍ତ୍ତ
ଦର୍ଶନେ ଏହି ପ୍ରକାଶରେ କାନ୍ଦାକୁ ଧରେ
ଦର୍ଶନ ବହିବାରେ କଥା ମାତ୍ର କାହା ଦେଖେ
ପର୍ବତ ଦକ୍ଷିଣ କ ଦେଖେ ପ୍ରକାଶ କମ୍ଭୁ
ଦେଖାଇଲା ଉତ୍ସର ଉତ୍ସର କଥା କହି କାନ୍ଦା
ମରା କହି କମ୍ଭ ଆପନର କିମ୍ବାର୍ ଦେଖିବୁ
ମାର୍ତ୍ତି ଓ ୧ ସମାଜାନକର କଥା ସହ କାହା
ଲୋକେ ଧର୍ମମାର୍ଗ କାନ୍ଦାର ପଣ୍ଡିତ
ପ୍ରକୃତବିର ଅନ୍ତରେ ଉତ୍ସର ମାତ୍ର ସେବାରେ
ଦେଖି ବର୍ତ୍ତନ କାନ୍ଦାର ଓ ଦେଖେ ପ୍ରକୃତ
ପ୍ରକୃତାନକୁ ଲୋକେ କମ୍ଭ ଆପନା କାନ୍ଦାର୍
ଆମ କହିବୁ ଓ ଦେଖିବେ ଏହି ଏହା
ମାର୍ତ୍ତିର । ମଧୁ ଦେଖିବେ କୁଳ ସାମାଜିକ
କଥାରେ ବସୁନ୍ଧର କରନ୍ତୁକାହୁଁ ମାତ୍ର
ଦେଖିବେବେଳେ ମାନ୍ଦର କ୍ଷୁଦ୍ର ଦେଖାଇୟାଇବୁ
ତେବେବେଳେ ଦେଖିବୁ କାହାର କରିବାରେ
କଲ କହିବାରେ କରନ୍ତୁ ଏହି ବନ୍ଦିଯା କୋଳ
କାନ୍ଦା କଳ ଥିବାକେତୁ ଅଜ ପ୍ରକାଶର କା ପାଇ
କାନ୍ଦା କାହୁଁ । କମ୍ଭାରୁଷରୁଥ ଦେଖାଗାଇ ଆମ
ନନ୍ଦର କଥାପଥର, ମାର୍ତ୍ତିର ଅନ୍ତରେବଳୀ
ପର୍ବତରେ ମାର୍ତ୍ତିର କିମ୍ବାର୍ତ୍ତର କାନ୍ଦାର୍ତ୍ତର

କରନ୍ତି ଯାହିଁ ; ଶାକାଦୁର୍ବାସୀ ଧର୍ମପାତ୍ରେ
ଚାଲିବାକୁ ଅସ୍ତରକିମ୍ବର ପଣ୍ଡିତ ଅଷ୍ଟବୀର ଅନ୍ତରେ
ମାନ ଯେବେଳେବେଳେ ତର୍ହି କାମରେ ଅଧିକରିତ
ହେଲାଯା ତଥବା ତୋପକୁଳ ହେଲେ ଦେଇ
ଯାହିଁଯେବେ ଅଠବ ତର କାହା ଜୀବାଳୀ
ଦେଇବେ । ସୁଧାମାନର ଦେଖିଦେଖି ଦେଇ
କାରେ ସୁଭା ପିଲ କରୁଥା କିବାକ ଦେଇ ସୁଧା
ଦେଇ ଏହି ପରେ କଥକୁ—ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହଠାର
ଦଳ କି ଦୋହରାରେ ଏହନ୍ତ ଲୋମହର୍ଷିଜାତ୍ରୀ
ରହିବ ଦରଗାଲୁ କହିଏ ଅଥବା ହିମାଜିଲ
ଲୋକ ସୁଭା ଅନ୍ତରେ ଦେଇ କାହାକୁ
ଦୁରବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଦେଖିବାରେକିମ୍ବର
ଲାଜିଶଳ ଗର୍ଭିତେବେ ଅନ୍ତରେ ଦରଗାଲୁ
ଦୁରବେଳେ ଦେଇ ବାରନାରେ କାହାର
ଦାଜିବା ସହି ଦିବାହିଦିବି ପାରି କମିତି ସହିତ
ସହିବାର ଦଳେ ସୁଭା ବଲାହାର ଅନୁଭବରେ
ଦେଇଦେଇ ଦେଇ । ସେ କମିତିରେ ଦଳମାର
ଦୁରବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଦେଇ ଦୁରବେଳେ
ଦୁରବେଳେ ଦଳାର ଦଳେ—ଧର୍ମରେ କାହାର ଦୁରବେଳେ
ଦେଇ ସୁର ପରାଇଦେଇ । କରିବାର ଗର୍ଭୀ—ଦେଇ

ବବୁ କବି ଏବଂ ସକର୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇ
ବିଜ୍ଞାନର ସେହିଅନ୍ତରେ କାହାରୁକାହାରୁ
ପ୍ରମୁଖ ପରିଗାନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରେ କିମ୍ବାକିମ୍ବା
ସମ୍ଭାବ ଦେବାପାଇଁ । ଯେତ୍ତିଗାନେ ଧରି ଦେବାରେତ୍ତା
ଦେଖାଇଲେ ସବୁ ଅନ୍ତରେ ମାତ୍ର ଧର୍ମରୂପ
ଦୁଇ ଅଧିକରି କରିଲେ ସବୁ କିମ୍ବା
ବାହାରୁକାନ କରିଲେ ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକରି ? ମାତ୍ର ସବୁ
ବାହିରୁ ବନ୍ଦବନ୍ଦୀ ହରେ ଲିନ୍ଧା କରିଲେ କୁଠା
କବର ପରି କ୍ଷେତ୍ରକର । ପ୍ରମଜନାତି ଧର୍ମ
ଧର୍ମକୁ ଥାରରେ । ପ୍ରମଜନାତି ହେ ଧ୍ୟାନରେ
ଧ୍ୟାନକୁ ଧରୁଥିଲେ ଧ୍ୟାନରେ ଧର୍ମକୁ
ଦେବିକୁ ଧରୁଥିଲେ । ଦେଖାଇଲେ ଧର୍ମରୂପ
କିମ୍ବା ଦେବେଶ କରିଲେ ଧର୍ମରୂପ କିମ୍ବା
ଅନ୍ୟ ବାହି ଦେଖିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପାଦାନ
ଦେବି କେନ୍ଦ୍ରିତ ଦେଖିଲେ ସମ୍ମଦ୍ଦର୍ଶିକାରୀଙ୍କ
ପାଠ୍ୟରେ । ପ୍ରମଜନାତି ଦେବେ କରୁଥିଲେ ଧ୍ୟାନରେ

ପଦ୍ମପୁରୁଷ ଶ୍ରୀବାବ

ମହାକୁରତ ମର ।—ଶ୍ରୀକୃତିବାବୁ, ଶମଦିଲ୍ଲିଙ୍ଗ କରିବାର ପରିବାରର ତଥା ମହାକୁରତ ତ ହେବା ଅବୁଶାବ୍ଦୀ ପରା—
କରିବାରେ ମୁହଁରା ମହାକୁରତ କରି ମୁଁହଁରାରେ
ଆପଣିକ । ହେବାରେ କାହାର କାହାର କାହାରେ
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର

ପୂର୍ବେ ଯାହା ତ ହି କଂକଣେ କିବାରେ
ଦେଇଲୁଗା ଏବର ଯେଥିଥାର୍ଥ ତ ହିମନ୍ତେ
ଜରଇ ହେବାରୁଛି । ହେବ ପୁରୁଷୀ ସେ ଏ
ଥିଲ ପରିହାରିଲୁଗେ କଷକୁ ଲୁହି, ଏବଳେ
ଦେଇଲ, ଭାଇଥା, ପ୍ରତିଶର୍ମ, ସବନେବୁ
ବୁରୁଷୀ ଓ ଶୁଦ୍ଧର ତୋରର ଦେଇଲ, ଏହି
ପରୁଷ କହଇ ତ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଦେଇଲ
ଦେଇଲ, ଘରର ଦେଇଲାପ, କିନ୍ତୁ ଦେଇ
ଦେଇଲ ଜାବଦରେ ପରିହାରିଲୁଗୁ, ନିରଜ
ପରୁଷ ଦେଇଲ କରିବାକୁ ଏହେ ।
ପୂର୍ବେ ସହେତୁମାନଙ୍କ ଅନନ୍ତରେ ଏହି
ଆଜି ସମ୍ମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେଣ୍ଟ୍ ଦେଇଲ ବ୍ୟାପାରୀ
ମାନଙ୍କ ହୁଏ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନିବାହର ଦେଇଲ
ଥିଲ, ଏହି କି ଏହି ଦେଇଲ ନନ୍ଦିଲୁଗୁ
ଆଖି ପରିହାରିଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଇଲଙ୍କେ
ଦେଇଲ ଉତ୍ତର ବର୍ଷାଶ ମନକ୍ରେ କାହିଁ ।

ଦେଇଲାକୁତୁଳ ସେ ଏହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବହ
ତ ଲବ ଲଗେଇଯାଇ “ଦେଇ ଲଗେ ତୁ
ଲାଲକ ମହିଳା” ତୁ ମୁଖୀପରେ କରୁଣ
କୁଳିଅଛୁ । ଏହି ବାଲାକା ଦ୍ୟାମାରେ ଦେଇ
ଦୟାକ୍ଷେତ୍ର କରିବାକିନ୍ତୁ ପାରଣାମର ବୁରୁଷୀ
ନାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲଜେଇ ଦେଇଲ ଉତ୍ତର ନନ୍ଦିଲୁ
ଦେଇଲ କାହିଁ । ପ୍ରଥମ ଦେଇଲ ବିହାରୀର
ଦେଇଲଙ୍କୁ, ଦେଇ ନୃତ୍ୟକ ଉପରେ ଦେଇଲ
ମାହାତ୍ମ୍ୟ । ବାବାରାର ଦେଇ ବୁରୁଷୀ କରେ
ଦେଇଲଙ୍କୁଲେବ, ଏକାମ୍ର ପାର୍ତ୍ତୀ ଏବରେ କରିବାଯୁ
ଦେଇଲଙ୍କାରଙ୍ଗା କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ଦେଇଲଙ୍କ
ଦେଇଲଙ୍କୁ ପାରେ କାହିଁ । ପାର୍ତ୍ତୀ ପାଠକୁର ଦେଇଲ
ଦେଇଲଙ୍କ କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ଦେଇଲଙ୍କ
ଦେଇଲଙ୍କାରଙ୍ଗା କିମ୍ବା ସତ୍ୟ ଦେଇଲଙ୍କ
ଦେଇଲ ଦୋଷର ଦ୍ୱାରା ପରିପରିଦେଇ ପାର୍ତ୍ତୀର
କା ପରିପରିପାର୍ତ୍ତୀ ପାର୍ତ୍ତୀର । ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର
ଦେଇଲ, ଉତ୍ତର ଲମ୍ବାର, ଉତ୍ତର ପାତ୍ରମାର
ଦୁଇ ଉତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କ ପାରମାନାମେ
ଉତ୍ତରରେହ ତାଙ୍କ ଦିନର ପାତ୍ରମାର
ପମ୍ପେରାମେ ଏହିବରୀ ପଦ୍ମବୁଦ୍ଧି ।

ପାପାହିବୁ ପମ୍ବାଦ ।

ବିହାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ।

ପତ୍ର ୧୫୭ ପାଇଁ କରିବାର ପାଇଁ କିମ୍ବା
ପରିବାର ସାଥେ ପାଇଁ ପରିବାର ପାଇଁ
ପାଇଁ ପରିବାର ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

ପାଇଁବା ଏହାରେ କିଛି ମନ୍ଦିରର
ନେଇଁର ପକ୍ଷର ସମ୍ମର୍ଶ ସମ୍ପଦକୀୟ ପ୍ରତ୍ୟେ
ବେଳୀରୁ ମାତ୍ର ପାଇଁବର ପାଇଁଚିଦ କିମ୍ବା
ସମ୍ମର୍ଶକୀୟ ହେ, ସେ, ଏହି, ଆହି କିମ୍ବା
କେବୁଳ ।

ଶେଷଗମ୍ଭେ ଏହି ଡେଣ୍ଡା କିମ୍ବା ଏହି ପ୍ରକାଶକ ଏବଂ
ନିର୍ମିତିରେ ସମ୍ପଦ, ଏବଂ କିମ୍ବା ଏହି କିମ୍ବା
ବେଳାକୁ ଡେଣ୍ଡା ହଜାନ ଅସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ଏବଂ ମହା
ଶେଷଗମ୍ଭେ ଦେଇ ଶଶିଗରୀ ଦାନା ପାଇଁ
ପରୀକ୍ରମ ଏବଂ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ହାତକ ଯୁଧ ମହିର ହୋଇଥିଲା ।
ବାହୁ ଯକ୍ଷାଲତର କ୍ଷରକେ କରିବାକୁ ପାଇଁ
କରୁଛିର ଲୁହରଟାହାନ୍ତରାକ କାମିଶର ମାତ୍ର
ନକଟିତ ହେବେ ।

ପକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ମୁହଁର ଲାଭଶ୍ରଦ୍ଧରେ ଦୋମା ଉପତ୍ରକ୍ଷଣ ।
ତହୁ କେତେ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଅବିଅଛି ।
ଭାର୍ତ୍ତାନିମାତ୍ରେ ପ୍ରଥମେ କେପବନ୍ ପ୍ରେସର
କରୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତାରେ କଲ କହି ନହେଇ
ନାହିଁ ତେବେବି ଖ୍ୟାଲିକାନ୍ ନାହିଁ ଦେବାରୁ
କହି ହୋଇଥାଏ ଦେବି ଏବେଥୁଳ ପଠାଇ-
କାହୁ ଆସି କରିଥାଏନ୍ତି । ଏହି ଏବେଥୁଳି
ବୁଦ୍ଧିମ ମାରକ୍ଷା ଉପରେ ଦୋମା ରେଣ୍ଟ କରୁ
ଅନ୍ତରେ । ଏହି ଆଜମରରେ ଯୁଦ୍ଧର ବିଶେଷ
ବିହି ପଇ କୁତି ଦେବାରାହିଁ । କହିବଳ ବୁଧା
ପ୍ରାଣ ମାତ୍ର ତ ଧରିବ ଜୟ ଏବବ । ସୁଦର୍ଶନ
ଏପରି ଆଜିରକର ସାରକ ମାତ୍ରବ୍ୟକ୍ଷମ କଲିବା
ହିଂକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସିକାବେଳା ଉତ୍ତରିତ
କରୁବ ତ ଶହୁରୁତ୍ତି ଦରବା ଭାର୍ତ୍ତାନାର ଅଭି-
ପ୍ରାଚିତ । ଏହିଜାଇବରୁ ନଳ ତ ପ୍ରକରେ ଏହି
ମହି ଦେବା ଦେଇଥାଏ ।

ଯୁକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧେ ରାଜତ୍ରୀର ତୃତୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି । ରାଜବେଳେର କିଧାର, ରାଜ୍ୟରେ ନର୍ମାନର ପରିଜୟ ନାହିଁ, କେବେଳ ଲୋକ ସବୁ ଧରିଲେ ଏହା ବୁଝାଯାଏ ହେ, ଅବେଳେ ସେମାନେ ଯୁକ୍ତବଳ ଦୋଷ ପଢ଼ିବେ । କିନ୍ତୁ କୌଣସିତେ ନିକଟ ବିକ୍ରି ଯେମାକେ ବିନ୍ଦୁ ରହାଇଥିଲୁ । ନିକଟ ଲାଗିଥିଲେ ତେ ସେମାନଙ୍କ ବିଜୟର ପାଇସ୍ତବ ତସିର ଦେବତାହାନ୍ତି । ସୁରକ୍ଷା ରାଜ୍ୟରେ ଉପରେ କର୍ଣ୍ଣାତମାନଙ୍କର କେବଳ ଅଛି ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭି ଶାନ୍ତିର ଅନ୍ତରେ କାରି ଦୋଷର ନାଥ ।

ପ୍ରକାର ସାରଗାନେ ବୃକ୍ଷଗମନୀର ଧରି
ଆୟୀ ହୋଇଥାଇଥାଇ । ଯଦି ବା ତୁମ୍ହାରୀ କାହିଁ
କିମେ ବୁନ୍ଦଳ ଫେର ଦେଖାଇ, ବିଥାପି
ବାହାରର ଅଧିକାରୀ ପୁଣିପର ଲହିଥିଲୁ ।
ଶ୍ରୀ କେଳିତ୍ୟାଙ୍କ ତ ଭବିତ ପ୍ରକାରର
ଦେଖି ସୁକ ବେଳିଥାଇ ଗହିବ କୁଳର ବାହାରୀ
ସୁକର ପଳ ବେଶର ଦେଖାଗାଇବାହି ସବୁ,
କେନ୍ତେ ଭାବୁଥିଲୁ ଓ ଯେ ଯେ କିମ୍ବାରେ ପାରି
ପାରେ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲୁ, ବାହାର କିମ୍ବାର ପରିବୁ
ଦିତ୍ତାଦିର ପାଶର ଦେଖିଲେ ସବଳରେ ଦୀର୍ଘ
କାବ୍ୟ ଗହିବାର କିମ୍ବାର କରିବାକୁ କିମ୍ବାରେ
ଅନୁଭବ ଦେଇଥାଇଥାଇ । ଏପରି କରିବେଇସେ
ଶତକାବ୍ୟ କରି କର ଅଳ୍ପ ପଦମାରେ ଅଳ୍ପ
କଳ ପୁରକା ମଧ୍ୟ କମ୍ବ କଥାକୁହେ । ପ୍ରାଚୀରେ
ଏକମାତ୍ରକର ସୁକ ମୁକ୍ତ ଦେଖି ମାକାରେ
କୁଳିଥାଇ ।

ଅନୁରାଧାରୁ ହେବେବୁ କେବେଳ ପ୍ରକୃତି ରେ
ଅନୁରାଧାର ସମାଜ ବିଳାସ । କିନ୍ତୁ ଏହା
କେବଳ ବିର୍କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସେହରେ ଅବ-
ବଳ ଦେଇବାର ସମାଜ ବିଳାସ । ଏହିକେ
ମୁକ୍ତ ଅଭିମୁକ୍ତ ଦେଇ ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ବିଳାସ
ପାଇବା କରିବାକୁ ।

ପ୍ରମୁଖ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିଲେ ଉପର
କଳ ଝୟରେ ବିଶେଷ ଲାହା ଦେଖାଯ ଏହାହା ।
କୁର୍ରାଙ୍କ ବନ୍ଦମାନ କଣ ଦୈତ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରିଥିବୁ ଲୋକି ମନେ କୁଣ୍ଡା ଲାର୍ତ୍ତିଯାନ ପ୍ରାଣ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଅଛିବାର ଦିନର ବନ୍ଦମାନ ଆହୁ
ତାକୁର ଜାହେ । ତିଥି ସେଲାଗୁହା ପ୍ରାଣ
ଅର୍ଥବୁଦ୍ଧ ପ୍ରାଗରେ ଝୁବେଇ ଦିନ ନ ଆପରୁ
ପ୍ରମଧି ମେଗଲକୁ ବାଧାଦେଇ ଏହା
ଦୂଷିତକାଳରେ କୁଣ୍ଡର ଧେଇ କାହିଁ ଦେଖାଯା
କୁଣ୍ଡରମହାନ ଦୂଷିତ ବୋଲି ଅବୁଗୁଡ଼ି
କୁଣ୍ଡ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେହଜ କି କୁଣ୍ଡରମହାନେ
ଶ୍ରୀକର ମହାନ୍ତି ହେ ଦେଇ କାହିଁ ଦେଖାଯାଇବୁ
ଦୂଷିତ ପ୍ରମଧ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

କୁରୁକୁର ମନୀତ ଅନ୍ଧାରାକୁ । କୁରୁ
କେନ୍ଦ୍ର ଶହର କୁଗୁର ଯେହଁ ସୁର କେନ୍ଦ୍ର
ଶଳ, କିନ୍ତୁ ପାଇ କର ଦେଲ କାନ୍ଦାଯାଇଲାହୁ
ଦର୍ଶନାବ କୁଶମାନେ କେହିଁଠାରେ ଅନ୍ତରୁ
କୁରୁକୁ ସେଇ ଅବା କର କୁପୁରାନ୍ତି, କହ
ଦରକୁଣେ ରୁହିବାର ଦୁଇଦ୍ୟ ଲାହିଁ । ଅତେବେଳେ
ପ୍ରକାର ଜନବବ ଉଠୁଥିଲା । ଜନବବରେ
କରିବ କର ଦୋଶି ଲାହା କୁହାହାର କା
ପାରେ ।

ସବରେଇବର ଅତ୍ରେବ—ଏହି ଉପଦ୍ରବ
ସରବରରେ ଲୁହିଥିଲା । ତେହିଁ ସପ୍ରାତିଦିନେ
କରୁ ଦେଖି କେହିଁ ସପ୍ରାତରେ କରୁ କରି
ଜାହାଜ ଉଠୁଥିଲା । ସୁରଙ୍ଗ ଲାହା ଏହି
ପତେ ହଜ କର ଆମମାନଙ୍କ ପଶୁରୁ ନୁହର
ଜାହାଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କେହିଁଥିଲା । ଯତବା ଜାହାଜମାନେ
ବର୍ଦ୍ଧମାନ ହଜି ସମେରନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅନ୍ତରୁ
ତଥାପି ଅପେକ୍ଷାର ତ ଜାହାଜ ସେହି ସୁର
ଜାହାଜର ଉପଦ୍ରବ କରାରବରେ ଏହି
ପାଦପାଦି ହୋଇ ପାଇ ମେଧା ମେଧା

ଦେବେର ଅଶ୍ଵା ଦେବରୀ ।
ଦୁଃଖ ଦସ୍ତିମ ଦେବେର ଦେବିଶ—ଶ୍ରୀଶ
ଶିମାନୁମେ ଏ ପ୍ରାଚି ସୁତ୍ରର ଅବଶ୍ୟା ପରି
ଦୂର୍ଭାଗ ଦେବିଶ । ପ୍ରାଚିର ସୁତ୍ର ବନାପଣ
ପରିପ୍ରକାଶ । କର୍ମବନ୍ଦମେ ଅଭି ଦେବିଶ ଦରକାର
ପ୍ରାଚି ଅଶ୍ଵାର ଦିଶମାନୁମ୍ଭୁ ହେ ପରିପାତ
ପରିପାତ ଦେବାର ଦେଲୁରେ ଦେବିଶ ପ୍ରଦେଶ
ପ୍ରାଚି ଶୁଦ୍ଧଦେଶ ପରାମ ସାମନାଦାର
ଦେବିଶମେ ଏଥୁରଥରେ ସୁନ୍ଦର ମନୁଷ୍ୟରେ
ଦେବାର ପରାମ କେତେବେଳେ ଦେବିଶ
କଣେ ଦେବିଶ । ଦୁଃଖ ଜାହାଜ ଦେବିଶ
ଦୁଃଖର ଉପକଳଦର୍ଶୀ ମୋଟିଏ ଦରରରର
ଦେବିଶ କର୍ମର ଦରି ମଧ୍ୟ ଦେବିଶ ନେବିଲ
କହାଦିତ ଦରିଅରିଲୁ । ଦୁଃଖ ଅଥବା ଅଭି
ସୁତ୍ରର ଦେବିଶ । ଶିମାନୁମ୍ଭୁ ଅଥବା କୁରୁ
ଦୂର୍ଭାଗ କର୍ମପାତେ ସାମା ଅକ୍ଷମକୁ ବିନିଯୁ
ତୋର ଦେବିଶରିଲୁ । ପ୍ରାଚିରିଲୁର ଅଭି କିନ୍ତୁ
ନିଜର ବ୍ୟାହ ମନ୍ତ୍ରରିଲୁ । ଦେବିଶରିଲୁ ।

ଅହା ଉପରୁଗ ହୋଇଥିଲା । ଯହିବେ
ପେଟ୍ରୋଲେଟ ବିଷାକ୍ତି, କଣ୍ଠର କର୍ତ୍ତା
ବିଷାକ୍ତି କରୁଥିଲା । କର୍ମିକାନ୍ତର୍ମାନ
ଅତିକିରି ହୋଇଥିଲା, କର୍ତ୍ତାଦ୍ୱାରର ସର୍ବେ
ମହା ଦୋଷଯୋଗ ଦେଇଥିଲା; ଗୋଲ ପଟ୍ଟି-
ପ୍ଲେଟର ଧୂଳି ହୋଇଥିଲା । ରୂପ ପକ୍ଷର
ଦେହରେ କଣ୍ଠର କର୍ତ୍ତାଦ୍ୱାରର କର୍ମିକାନ୍ତର୍ମାନ
ଦ୍ୱାରା ଦେମହିଳୀ ଦେହ ପନ୍ଥରେ ପ୍ରଭାସ୍ତ୍ର ଦିଲା
ହୋଇଥିଲା । କୁର୍ବାର ପ୍ରୟାନ୍ତେଭୁନ୍ଦର ଦେହ
ମେଘାପୋତେମିଶ୍ର ଭବ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଦୂର
ଦୂର ଦେବାର ସମ୍ମାନତା । କର୍ମିକାନ୍ତର୍ମାନ
କେନାରକରି ପନ୍ଥରେ ଦେହର ପ୍ରୟାନ୍ତେଭୁନ୍ଦର
ସାଇଅନ୍ତର୍ମାନ ଏବଂ ସେ ଶୀତ୍ର ମେଘାପୋତେମିଶ୍ର
ମୟାକୁ ଯାଏ ସୁହ କହିଲେ କୋଣ ଧାର
ଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଗରେ ୧୦୭ ଟଙ୍କା ନୋଟମୁଣ୍ଡର କିମ୍ବା
ଦୋଷମୁଣ୍ଡର ୫ ଟଙ୍କା ଟଙ୍କା ଅବଶ ହୋଇ
ଯଦ୍ବନ୍ଧୁ ଦେଇବ ନାହିଁବା କବାଳେ ହୋଇ
ଯାଏଁ । ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର ସମ୍ମାନ କବିତା କବିତା
ହୋଇଲାହିଁ, ଯେବେ ଗଜିନ ଜଣମ ହୋଇ
ଥିଲା । ଲମ୍ବିନ ହାତାବଳମୁଣ୍ଡର ଅଭାଗ
ଭାବ ଦେଇଲା ପରାମଣମୁଣ୍ଡ ଅବସ୍ଥା କବିତା
କବିତା କାହାର ପରିମାଣରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବରୁ ଦେଇ
ଦିଲେ । ବିନ୍ଦୁ ଲେଖିବିମର ମେଚ୍ଛବି
ଦେଇଛି—ଏଥରେ କିମ୍ବା ଏହି ଏହି ହୋଇଲାହିଁ
ଏହି ସମ୍ବଦରେ ପ୍ରକାଶ—ଏଥର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ସମରକ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ହେବେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଦିଗଭାବ
ହୋଇଥିଲା, ଏହାର ଅଭି ଦେବେ ହୋଇ
ଥିଲା ।

ବରଳା ସମ୍ବାଦ

ମଣେ ପନ୍ଥପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମୁହାମ୍ମଦ
ରଜାବାଦାହୁରୁଷ ଶାକ ଅମାରବୁ ଦୟାମନାଥ
ବାନକ କେ ମୁଖଲାଗାନ ଧାର ଶେରତରପୁର
ଗୁରବାଲୁ କେବଳ ମାନଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏକବୁଦ୍ଧିରେ ଏ
ଦେଇ ଗା ୨ ସ ସତ୍ତର କାରତ୍ତାମେ କବି
ଦୋଷଅନ୍ତି ।

ବା ୧୨ ହଜରେ ଏଠାଟିବେ କିମ୍ବାକ ଦ୍ୱାରା
ହୋଇଥିଲା, କୌଣସି ଏହାଟି ପରିବ୍ରାନ୍ତ
ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କୁଳରୂପେ ବିବରଣୀ
ଏବୁ ଆଧୁନିକ, “ ମୁଲିଙ୍ଗ ଶିଖିବାରେ ଦେଇବା
କୁଳ ପାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯି
ମହମୁଖ୍ୟରେ ବୈଶ୍ୟ, କଣେକରଙ୍ଗ କୁଳମାନ
କୁଳ ବୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟରେ ଲାଭ, ପରିବାରୀ ପ୍ରକରଣରେ
ଅର୍ଥବଳ । ଏହୁଁ ସ୍ଵର୍ଗଭୋଗ ପରିବା କାହାର
କରିବ ନାହିଁ । ଏହା କଥା ଅବେଳାରେ ଏହା
କୁଳମାନଙ୍କରୁଥିଲା ।

ଅଛିବାର ଅବେଳାର ନୂବରେ ରେ ଶାକ
ଦେଖୁଥିଲୁ ।

୧୬ ପତ୍ର

ଜଳ ସାହେବ ଗାଢା ଦୂରକର କନ୍ଦିଲ କରିବ
ପାର୍ଶ୍ଵ କ୍ଷେତ୍ର ହୋଇଥିବୁ । ଜମାଖ ଦାରୀ ଦେଇ
ପୁଣ୍ଡ ଦେଇବନ୍ତିବା ଅପରାଧରେ କଣ କଣ କଣ
କରୁଥ ପଢ଼ିବାପକ ଦରବର ଦିଲାକ ପାଇବାର
ଅଭ୍ୟାସରେ ଆ କଣ ମ କାହାରାକାରେ
କଣ କଣ କଣ କଣ କଣ କଣ କଣ

ବର ବରେବୁଝିରର କନିଦାରମହିଳାତାକୁ
ପଢ଼ାପ୍ରାପ୍ତ କେଉଁଠି ସହି ମହିଳା ଅମ୍ବାରେ
ଭବନର କଥ ମାତ୍ର ଛାଇବେଳା ଅପରାଧରେ
ଉଦ୍‌ଗାମର ଅନ୍ୟ ନିର୍ମାଣର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ନିମ୍ନ ଅହାରର ହିନ୍ଦୁରରେ ମା ଏ ସ ଦେଖାଯେ
କାହିଁପାଇଁ ତୁ ଏ କୋଣ ମା କେବାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥରେ
ହୋଇଥିଲା । ଅପାଳରେ କାହାରକୁ କପରା
ତୁମ୍ବା ହେଇ ମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କମ ଦେଇଥାଏ ।

ସରଜାରୁ ପୁରସାହର ହେଲୁ ନାହିଁ
ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ଦେଖୁମାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି
ମସିର କବାରେ ପୁଣ୍ୟ କଣ୍ଠ କବି କରି ଦେଖି
ନର୍ତ୍ତମାଳ ପକାଗାଛିର ଦେବେଦ ଆଶ ଦେଖି
ପ୍ରାଚାଳ ଓ କରୁତ୍ତାଯୁ ଦେବାରୁକୁ କାହାର
ଲାକ୍ଷ୍ମୀଭାର କହିବୁଥିଲୁ । ମହ ପା ୨୭ ରଜାର
ମହିଷ୍ୱର ସତ୍ରେ କବାରୁଥ ପ୍ରତ୍ୟେକବି
ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ମହରାର କାମେ କାହିଁ
କାଟିଲୁ କାହିଁ କହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରସନେ ।
ବରା ଦାକ୍ତାର ପାତେଦ ମହାକଷେତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ପର ଦେଖାଇ ପରିବର୍ତ୍ତନର କର୍ତ୍ତା ବିମାନରେ
ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲେ ।

ଅବେଳା ଦାନେକେ ପଦମ୍ଭତ କାଳ କାନ୍ଦ
ଶବ୍ଦରେ ଶିଥ ଦରକାଳ ଦିଲ୍ଲିଦେହରେ
ଦେବତା ଶଳପାଦକରେ ଦୂରନ ସାହ
କିମ୍ବା ଦେବାକୁ ।

କଳ କଣ୍ଠାକୁମାରୀରୁ ଶି ଉପରାହେବ ତ
ଅନ୍ୟତଃ ପାଠୀକୀୟର ଦେବୀକାଳର ଶୋଭା-
ପଳା ଅବସ୍ଥାରୁ ଦେଇଅଛି । ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୋହନ
ଏହି ମା ୮୫୭ ସତ ପଳା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେବ ।

ନନ୍ଦ ମେଘ ପ୍ରତିଯାନ୍ତ୍ରିଲ । ପୁରୁଷୁ ଜନ
ମଜ୍ଜଳବାଜଠାରୁ ମେଘ ବାହାର ସମ୍ମେ
ଦର୍ଶାକ ହେଉଅଛି । ବର୍ଷିଷାନ ବିହୁ
ରଜ୍ଜବେଳେ ଯମ ।

ଅଜିହାର ଅବଶ୍ୟକ ସମ୍ମାନ୍ୟାବା ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମ
ଏମାତ୍ର ଏଠାରୁ ସମ୍ମାନକୁ କାହାରେ କାହାରେ
ଅଭ୍ୟାସରେ ମନ ଦିଲାକୁ ମହାନାନ୍ଦ ଅନ୍ତରେ
କାହାର କାହାର କାହାରେ । କେହି ମହିମା

ପରିବହନ । ୧୯୭୭ ୧

ପରରେ ଶୋଭନୀ କହେ ।
ପଞ୍ଚାମୀରେ ହୋଇ ।
ମନେଇଅ କୁନ୍ତର ଶ୍ରୀପତି ବୁନ୍ଦିଥ ନେଇ
ମହୋପ୍ତ କିମ୍ବ ସନ୍ତ୍ରୀତରେ ପ୍ରାଣସ୍ଥ ମାନୁଷ
ଦୂର ପ୍ରାଙ୍ଗନରେ ମାନେଇଅ ବେଳ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ
ତତ୍ତ୍ଵଦୟାତରେ ବିପ୍ରାଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ
ଦିନୁଗାନ୍ତ ଉପରୁଚ ପ୍ରକାଶକ ଦେବକରିତା
କର୍ମକ ଦ୍ୱାରାନ୍ତର ।

ମର କା ୫୭ ଦିନ ଏକ ଅବଧି ଶୁଭ୍ରାତା
ପୁର ଉତ୍ସବରେ ମାତ୍ରକର୍ତ୍ତ୍ଵରେ ହେତୁମାତ୍ରମେ
ଅସୁର ନିରାଶର ଦାନୁତ୍ଵ ପୋତ କ୍ଷେତ୍ରଦୟରେ
ଧର୍ମରାଜୀ ପତ୍ରର ପୁଣ୍ୟ ଅବଦେଶର ପାଇଁ
ଶୁଭ ଦେହାନ୍ତର । ମାତ୍ରକର୍ତ୍ତ୍ଵର ଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେ
ଦୂରକର ସାହୁ ପଦକ ସମ୍ମାନରେ ପ୍ରକାଶରେ
ଦୂରିତିରେ ବିଶ୍ଵାମୀମୁଖ ତୋଃ ଯା ମହୋମ୍ଭାବ
ଶରୀରର ପାଦରେ ତେବେବିଷ୍ଟର ନନ୍ଦମୁଖର
ମନୋଭିଷ୍ଟ ମର ଶା ୧୦ ଦିନ କର ପାଇଲାମୁ
ଏହି ପ୍ରଦୀପରୀତି ମହି ପଦ୍ମନ୍ତର ଦେଇ ପାଇଁ
ଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅବଧି ଦେବତାକୁ ତା ପିତାକ
ମାତ୍ରକର୍ତ୍ତ୍ଵର ସମ୍ମାନ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ବିରକ୍ତ ବାପିକା ।

The Municipal administration of the Orissa Division for the year 1916-17.

Government resolution on the annual report submitted by the Divisional Commissioner on the Municipal administration of Orissa has not been published yet, though, however, the Commissioner's report is out. The Commissioner's report is, in many ways, interesting and instructive, but at the same time extremely discouraging. The Commissioner does not seem to have been satisfied with the administration of the Municipalities of the Division. Of the six Municipalities in the Division, each has its quota or share of the Commissioner's disapprobation and strictures more or less opposite. Balasore and Cuttack fare the worse if not the worst. Puri has escaped as if by a fluke. Regarding the attendance at the meetings, the Commissioner remarks "the average attendance at a meeting proved only in Jajpur, Balasore and Puri, the figures for Cuttack, Kendrapura, and Sajalpur showing considerable want of zeal on the part of the Commissioners." There was a reduction in the assessment of taxation in Cuttack and the Commissioner remarks "this reduction of 25 per cent is unsatisfactory, as it shows that either the assessment was excessive, or the appeal Committee was unduly lenient." The Commissioner's remarks are very just and proper. The taxes in some instances, so far as we know, were excessive but not to such an extent as to make it reducible to 25 per cent of the total.

Our readers ought to remember that we are not the only the salient points barring others and others. In regard to the Commissioner's remarks "there was a heavy falling off in Puri due to the discontinuance of payment by the Municipal Commissioners who claimed exemption under a misinterpretation of Sec 131 C of the Municipal Act." This is somewhat illuminating. Qui-bo-not? Was the misinterpretation "forensically intelligent?" What an object lesson for local Self-Government and with tremor and trepidation we say for "Home Rule." Inter-alia we notice, the Vice-Chairman of Puri has also the privilege and luxury of an allowance. Cuttack ought to turn a test. Under head "water supply" the total expenditure during the year amounted to Rs. 20,441 against Rs. 9,610—an increase of Rs. 10,831 which was chiefly marked in Puri where a further experiment on water supply through an infiltration gallery was made during the year under report. Until the water-supply scheme has been brought into operation, the drainage scheme cannot be pushed on. This is something sober and solid in what the Commissioner says. But what about the money spent already on the Puri drainage? The most interesting part in the report is the record of good works done by Municipal Commissioners. The Cuttack Municipal Board consists of 21 members and the discriminating late Ch. man Babu Jagadish Chandra Roy Chowdhury was good enough to make a selection of five only who rendered eminent service in the administration of the Municipality in the town of Cuttack and thereby subscribed to the relief of the late Chairman's high and onerous responsibilities. In way of acknowledgment he made special mention of a group of five viz.

1. Babu Kalpataru Das
2. " Krishna Chandra Palit
3. " Mangovind Shahu
4. Dr. Ekram Rasul
5. Munshi Abdul Majid

But let us, for the edification of our readers, quote the words of appreciation of our late Chairman's recommendation by our Divisional Commissioner "I am unable to support the

commendations of the Chairman of the Cuttack Municipality. The body appears to have waived all interest in public matters in favour of participation in a personal quarrel between the Chairman and Vice-Chairman who are brothers-in-law, and the Chairman's commendations seem to be influenced by this consideration alone; for instance, I observe that one of the gentlemen he mentions is the son of the Tax Darogah above alluded to."

In the interest of the public it is necessary to elucidate the "son of the Tax Darogah above alluded to." Under the head of "audit of accounts and embezzlement" the Commissioner found that there were embezzlements in the Jajpur and Puri Municipalities the miscreants of which are awaiting their dues at the Criminal Courts. No embezzlement was brought to notice in any of the other Municipalities but there was a disregard of the account rules which was chiefly noticeable in the Cuttack Municipality in which "individual rate-payers were never troubled to pay their rates or house taxes. The Divisional Commissioner has therefore made some sweeping remarks against the Municipal staff-clerical and outdoor, with the exception of the H. officer and the Sanitary Inspector furnished and paid by Government. We have nothing to say against the Commissioner's remarks. But we will have a word or two to say against what we are going to quote from his remarks. "In Cuttack this abuse is particularly prevalent and the gross scandal exists of one of the Municipal Commissioners being the son of the Tax Darogah whom, presumably, the Commissioners have decided to retain in their service in spite of the unfavourable reports of successive auditors and of the twice-renewed recommendations. With every deference to the Commissioner's remarks, we must say that his remarks are too sweeping. The Municipal Commissioners as a body did not decide to retain the Tax Darogah's service. He was found out by the Commissioner and the late Vice-Chairman. To speak out the truth, the late Vice-Chairman had spotted him down and our lynx eyed Divisional Commissioner hit him and hit him right. An attempt was made to shield him, a mere attempt, but there were Commissioners who stood against such (to use a stronger term) a dishonest attempt and therefore made it futile. The Tax Darogah had to go and he did go. Why? Because the Commissioner's order was, that the Municipality should be purged of all unworthies and undesirables who had been suffered to have their "go" as proteges worthy of the patron or patrons who do not differentiate personal interest from that of the public or as Mr. Magistrate Deb of Balasore remarks "very few Commissioners take any interest in Municipal affairs. Their interest is limited to attending meetings and reducing taxes while sitting on appeal committees." We know good Mr. Deb who, in the administration of his District, always keeps his eyes and ears open. He is an almost all knowing District satrap and outspoken as he always is, he would have used his versatility in saying something more, if he had known the constitution of the Cuttack Municipality. After this, the five gentlemen must be cursing the late chairman for his this act of officiousness, because, they did not perhaps wish for any special commendation, especially Kalpataru Babu who by his nature is averse to a desire for such commendations or recommendations and may well exclaim "save us from such a friend."

We conclude by expressing our sincere regret for the very bad remarks which Kumar Manmath Nath De the Vice-chairman of the Balasore Municipality has earned for himself and from such a Commissioner as the Hon'ble Mr. LeMestrier. We have great hopes in him and he ought to keep up the tradition of the family and the prestige of his illustrious

uncle the late Moharaja Bokuntha Nath De Bahadur who has laid Orissa to everlasting debt. Let the Kumar be up and doing. Venetizing and varnishing will not do in these days of hard and practical psychology.

It is something not only curious but somewhat inexplicable that in spite of several candidates who are permanent residents of Orissa for the post of police Sub-Inspectors in the District of Puri, one Beharee has been nominated for the post. Not only were there about 13 candidates who are permanent residents of the District of Puri itself, but all of them were perfectly qualified for the post, with the exception of two candidates who were rejected because medically unfit. Why after all a native of Bihar should be selected for an appointment in the District of Puri when it is the intention of Government to recruit candidates from the district itself. Could it be possible to select an Oriya from the District of Gaya? We earnestly ask our Divisional Commissioner to take notice of this.

We have much pleasure in giving publication to a letter received by the Secretary to the Moslem Seminary from the Divisional Commissioner.

"With reference to your letter No. 67 dated the 4th August 1917, I have the honour to convey the thanks of the Local Government to you and the Secretary of the school for offering prayers and for loyal speeches on the third anniversary of the out-break of the war."

ବୁମିଭାଗ—ଏହି ବା ୨୨ ରାତ୍ରି ପାହାର ରାତ୍ରି ପାହାର ଏହି ବାର୍ଷିକ ପାହାର ବୁମିଭାଗ ହୋଇଥିଲା । କମ୍ପିନ୍ଗା କରୁ ପୋରକେ ଲାଗି କାହାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ପାରୁ ଦୁଇଥିରେ ପାହାର । କାହାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ପାରୁ ଦୁଇଥିରେ ପାହାର କରିବାକୁ ପାହାର ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବୁମିଭାଗ ହୋଇଥିଲା ।

ପାହାର ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ।

—ପାହାର

"ଭୁବନ କନ୍ଧରେବେଳୁ" ପାହାର ପାହାର କନ୍ଧରେବେଳୁ ହେବୁ—ପାହାର ସୀତାର ।

ଭୁବନ ପାହାର ସୀତାର ହେବୁ । ୧ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୨ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୩ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୪ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୨ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୩ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୪ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର । ୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୨୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୨୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୩୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୩୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୪୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୪୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୫୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୫୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୬୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୬୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୭୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୭୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୮୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୮୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୯୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୯୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୦୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୦୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୧୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୧୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୨୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୨୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୩୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୩୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୪୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୪୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୫୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୫୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୬୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୬୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୭୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୭୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୮୦ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେବେଳୁ କାହାର କାହାର ।

୧୮୫ ବାର୍ଷିକ କନ୍ଧରେ

କଣେ ଓ ଅନେକ ହେଲାଇ କରିବାକୁ
କାହିଁବ ନିବର୍ତ୍ତିକିମ ଅମେରି କରେ । ଅଗମୀ
କର୍ମକାର ମରି ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନରେ ଉମ୍ମାନ
ଦୀର୍ଘ, ଅବସ୍ଥା କରିବେ । କର୍ମକାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଧର୍ମକ କରିବଳ ଓ ଏହି ସଂହର
ଏହି ପରିମେଯକ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିପରୀ ହେବା
ହାତିବ, ଉତ୍ସତ୍ୟାଳୟର ମଠର ଠାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରକାର ଧର୍ମକ ସମସ୍ତ କର୍ମକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ
କେବ । କର୍ମକାର ଉତ୍ସତ୍ୟରେ ଶୁଭବର
ଅନ୍ୟଧିକ କରି କରିବାକୁ ଅବହା ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି କରିବାକାର କାମ କରିବାକୁ
ଅବହା ସହି ତୁଳନା କରି ପାଇନ୍ଦେ ।
କର୍ମକାର ମଠ ଦେଇ ହେଲ, ଏଥର ଫଳା-
ଫଳର ପ୍ରଦେଶ ।

କରିଲେ କରିବା ସବୁ ଦେଖିଲେ କହିଲା ।
କଲେଇ ଶୀଘ୍ର ବୋଲିଥାଇଲୁ । ଯେବୀରୀ କରି-
ଦିଲୁ କୁଣ୍ଡିଲୁ କହି ଦୟାର ପୁରୁଷର ଆଶା
ଦସାଏ । ଦୁଇ ଶବ୍ଦିରିପିଲୁ ମାନାବର ଶ୍ରୀକୃତ
କମିଶନରବାବେକ ଠି ପରାନା । ସରଜାଶ
ମାତ୍ରମନେବେଳେ ପଶାନ୍ତିର ଶାରଥକୁ ।
ଅପରାହ୍ନ ଦୂରକର କନ୍ଦିଶାରାଜ ଏବଂ ପ୍ରତି
ଦୂରଶୀଳ ଦେଖିଲାମୁ ।

ମୁଦ୍ରାର ପ୍ରଦେଶରେ ଏହାର ଗେଟ୍‌ଏ
ପନ୍ଥିଥ ପାଇଁ ଆଜିର ବେଳେ କେବଳାକେ
ଏଥରେ ଏ ନାହିଁ ୨୦୦୦୦୮ ମରାଜକର ବକ୍ତାର
ମୋହିବ ବାଇଲ କାରାଖାତା ପ୍ରାପନ କରା
କରିବି ।

କୁମାରର ପଦମକାରଚାର ଶାଶ୍ଵତମତ୍ତେ
କଷ୍ଟେନ୍ଦ୍ରିୟ ଦେବ । ଏଥର ପାହା ସ୍ଵଧୀନକୁ
ଅବସ୍ଥା ହେବ ମେଘରେ ଶକ୍ତିଧୟୁ କରିବେ
ବରେ ତୁଳାର ଲୋକାନନ୍ଦ ବିଶ୍ଵ ଦର୍ଶିତ
ଯେତର ତୌରେ ବକ୍ଷିକାଧୂର ଅଧିକୋଷ
କାର ତ କୁଏ ଯେହିପରି ବନ୍ଦୋବନ୍ଦ ହେବିର
ନିର୍ମିନ କେଣିକାନାର ଭବନ୍ତିରେ । ଅହାସ୍ତ
ପରେ ସକଳଧାରଣବ ରତାନ୍ୟାଦ୍ଵୀ ଦାର୍ଶି-
ଦେବ । ଯେଉଁ ମାତେ ଏହି କିମ୍ବା ପତୋଧବ
ମହା ଦେବେ ସମ୍ମାନଦଳ କାମ ଉତ୍ତଳପର-
ମାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅସୁରେତ ବଦ୍ଧାଲୟର ବାଟିକ ଅଧିବେଶକ ।
ଗତ ବୃଦ୍ଧବାର ସନ୍ଧା ୨ ଘଟା ମସିରେ
କଥକ ଅସୁରେତ ବଦ୍ଧାଲୟର ବାଟିକ ଅଧି
ବେଶକ କଟକ ଟାଇବିହର ମୁକ୍ତରେ ହୋଇ-
ଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ମଧ୍ୟପୂରକ ତାତ୍ତ୍ଵ ସକ୍ଷେତ୍ରର
ଅଧିକ ଉତ୍ତର କଥାପଥରେ । ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅହାନ-
ଗମେ ସହବାସ କଣ୍ଠା ଦକ ଥାଏ ରହାଯାଇବା
ମହାକାଶର ନାଈକ ପ୍ରମୋଦ ଯାଠ କେ ନାହିଁ ।
ରମେଶର ପ୍ରମାଣ କି

ପାଇଁ ପଦମ୍ଭବ କରିବାକୁ
ପାଇଁ ପଦମ୍ଭବ କରିବାକୁ
ପାଇଁ ପଦମ୍ଭବ କରିବାକୁ
ପାଇଁ ପଦମ୍ଭବ କରିବାକୁ

ଶହ ଉଦ୍‌ବ୍ରାହ୍ମି ହେବା ବର୍ତ୍ତ ଅଳଦନ ବିଦୟୁତ୍
ସାଧାରଣ ମୁଦ୍ରାକାର ବିଦ୍ୟା ଲପ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ଜାଗି ଦ୍ୱାରା ଧର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ କରିବ ଏହି ଏହା କିମ୍ବାଲୟ ସହ
ପ୍ରାଚୀଏ ତୀରକାଳୟ ହେ ବାର ବନର ଜେତୁ
ଅଛି । ତୀରକାଳୟ ସେ ଲକ୍ଷାନ୍ତି ଅବଧିକାର
ଏହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ଦେଖ ଲାଗୁ ।

ପରିପରା ମହୋତ୍ସବ ଅତି ମୁହଁର ବାରାନ୍ଦି
କଲାକାରୀ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓ ଏହି ସଙ୍ଗେ କହିଲୁ
ଥିଲେ ପର୍ମେସାରେ ପଦିତା ପରେବିଲୁ ପରାମାର୍ଶ
ପୁଣି ଅଧିକ ଦେଖାଯଥାରୁ ଅଗ୍ରମ୍ଭ ହୋଇ
କରସୁ । ତହିରକି ଏହି ଦେଶର ବନ୍ଦୀ ଓ ଏହି
ଦେଶର ଗ୍ରେ, ପରି, ଧାରୀ ପ୍ରଦୂତର ସ୍ଥାନ ପରି
ଦେଖିବ ଦୋଷ କଷାୟକ ଅବସାର ମୁହଁରାକୁ
ହୋଇଥିଲୁ । ସତ୍ୟପ ନିର୍ବିକରେ ଏହି ଅଭି
ଲାପ କେବଳ ଅନ୍ୟ ଦେଖିଲୁ ପାଦା ଅବସାର
ହୋଇଥାରେ କବାର ଅଭିନନ୍ଦ ହୁଇଲା କହିଲୁ
ଧିକ୍ଷେଯ । ଅନ୍ୟତଃ ବାରମର୍ଦ୍ଦ ବିଦ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତନ
ବନ୍ଧୁ କର୍ମର ମୂଳ ପ୍ରେସର କି ଶବ୍ଦର ମୁହଁର
ପ୍ରିଯେ ଅଭିନନ୍ଦ ନାହିଁ କାହାର କାହାର
ପାଇଁଲେ ନାହିଁ କାହାର କାହାର ବାହାର କାହାର
ଧିକ୍ଷେଯ କୁଳ ସଧନ ଦେଇବ । ତୁମ୍ଭର ପାପୁ
ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ କଲେ ସୁରତିର କାହାର
କାହାରକୁ । କେବଳ ଏହି ନାହିଁ । କିମ୍ବା

ଲେଖ ସମ୍ବନ୍ଧ କଲାବା ମନ୍ଦିରାର ପ୍ରାୟକୁ
ହର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସବୁ ମୁହଁମ ଉପରେ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠିବୁ
କାହିଁ ପର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା; ମନ୍ତ୍ରେ ସବୁକାହିଁ
କୁହାରେ ଯନ୍ତ୍ରବହୁ ମୁଣ୍ଡ ଦୋଷ ବିହୁପରେ ।
ଯେତୁ ବାହାରେ କାହାକାମାନ ବୋଲି ହର୍ଷପୁରୁ
ମନ୍ଦିରାତି ଅର୍ପଣ କରି କହିଥିଲେବେ ଯେ ପେହିଁ
ଯତ୍ତି ଦେଇଲା ତମ୍ଭୁଆରାହୁ ଗହିଁଲୁ ଯେଥିର
ଦୂରତି ଦୂର କାହିଁ ହୋଇ ଯାଏ ମୁଣ୍ଡର
ପ୍ରାରମ୍ଭ ଦରବ କହିଁ ପରି ସମ୍ମାନାଶରକୁ
ମହୋପୋଗ ଦେବା କରିଛା । ତଥିଲାକ୍ଷିତାକାର
ଦେଇଲା କେତେବୁଦ୍ଧି ମଞ୍ଜଳିଷାଧନ ଦେବ
କାହା ଖାତୁ ଦୂରବନ୍ଦେବକାର ଭାବରା
କରିଛା ।

ପୁରସ୍କାର ବିଭାଗ

ଏହା ହୃଦୟର ଗା ୨୨ ରଖ ପୁରୁଷ ୨୫
ଏଥା ସମସ୍ତରେ ଏଠା କଲେବେ ୧୨ ର ସର
ପାର ତତ୍ତ୍ଵରଣ ସର ଅନୁଭୂତି ଦେବପୁରୀ
ମୁଖୀକଳର ଦେବପୁରୀ ବିମଶନର ସବେବ
ଦେବପୁରୀ ସବୁପରି ଅପରି ଅଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନ
ଦେବପୁରୀ ପଠିବ ରଗୋଟିବୁ ଦୂରୀ ମର ପେ
ପ୍ରତି ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଲୁହ ଦୂରୋତ୍ତମା କରୁଥି
ପାର ୧୮ ଦେବପୁରୀ ପୁରୁଷାନ ଅଗନ୍ତୁରୀପ
କାଳ ୧୫୨୭ ମସିହାରେ ୨୮ ଜାନ ଶତ
ତିରୁକେତ୍ତନ ପଥସରେ ପାଦ ପରିଷ୍କାରେ
୧୭୫୨ ପ୍ରତିବିରେ ୨୨ ଜାନ ଦୂରୀପ
ପାରିବେ ୨୮ ଜାନ ୫ ଦୂରୀପ ଶେରୀରେ ୨୮
ପାର ପାଇ ୧୭୫୨ କରିଥିଲେ । କୁରୁକ୍ଷଣ ଶତ ୧୫
ପାରିବେ ୧୮୫୨ ର ପଥସର କେଳିବେ
ପାରିବେ ୧୮୫୨

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର ପାତ୍ରଙ୍କ କବି ଛକ୍ର
ଶ୍ରୀ ଶିଶୁପାତ୍ର ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ
ମା ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ
ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ
ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ ପାତ୍ରଙ୍କ

ପଦ୍ମାର୍ଥଙ୍କ ରେଥାଳ ଏବଂ ଶକ୍ତିର ଦସ୍ୟ କାହାର
କରିବ ଅହାର କରିବାକୁ କାହାର କରିବ ଏହାର
ଏହାର ପାଦକ କେଣେକାଳ ଦେଇଅପରିବୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ହେତୁମାନ୍ତର ନିରାଶ୍ୟ, ଶ୍ରେଷ୍ଠର
ଦୁଃଖ କୁଣ୍ଡ ଉପାପର ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନ୍ତି ର
ଅନୁଭବ ହୃଦୟ ପରମ୍ପରା କେବେଥିବାରୁ
କିମ୍ବାଲୁ ଏବଂ ହୃଦୟାଳବ ସମ୍ମାନ ପାଦକ

ଭାବ ସ୍ଵର୍ଗ ପଥରାନକୁ ମଞ୍ଜୁନ ହେଲାନ୍ତି
ବନ୍ଧୁଙ୍କର ବହୁତ ଦର୍ଶନକୁ ବାବୁ କରିବ
ପ୍ରଫାନ ଦର୍ଶନକୁ । ଉପରେ ୫୦ ପଦ
ଜୀବଜୀ, ଉଚ୍ଚତା ଓ ଦର୍ଶନକୁ ପଦବୀ
ପ୍ରଫାନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦେଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚତା
ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧଟି ସଜ୍ଜା ଦର୍ଶନ ଦେଇଥିଲା
ଅନ୍ତରେ ଶତମନଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥିଲା
ଦ୍ୱାରା । ଶାକ ବାବାମର ପିତାମହୀ ନାହାନ୍ତି
କେତେବ୍ବା ପ୍ରାଇନ ପ୍ରାଇନ ଦେଇଥିଲାବେ । ଏହି
ଧରମାର ଏକବେ ବାବୁ ହଣ୍ଡିଲାନ୍ତି କାହା
କିମ୍ବା ପରମାର କରିବ ଅଥବା ହାତ । କିନ୍ତୁ
ମହୋଦୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ ଦେଖିଲାକି କିମ୍ବା
କୁମଦେଶ୍ଵର ରାଜାଙ୍କ ଦେଇ ଶୋଭିରଙ୍ଗକ ତା
କୁମଦ କରିପାରେ । ବାବାର ବକୁଳା
ଶାରିନ୍ଦରଙ୍କ ଓ ମୁଖ୍ୟମିଣି ମୁଖ । ସଜ୍ଜା
ଧରିବାକ କ୍ଷେତ୍ରର ମଧ୍ୟ ବକୁ ଦେଇ ପରି
ପାହେନ ମହେତ୍ତି ସବୁ ଶୁଦ୍ଧାଦର୍ଶ ପାହେନ
କୁମଦଜୀବଙ୍କ ସହି ଅଳ୍ପ ଦିନ ତେବେ

ଏବଂ ହେଉଥାଏ ଅନ୍ତର ପ୍ରବାଦ କଷ୍ଟଧରେ
ଏବଂ ଆର୍ଦ୍ର ପିଲାଦ୍ଵୀ ଦେଖି ଦେଖି ଅନ୍ତର
ପ୍ରବାଦ ଦହ୍ୟରେ । ଦୁଃଖିତ କୁଳମେ-
ଦଳ ଏହା ପ୍ରାୟ ୫୦ ମିଳିତରାଳ ଅଳ୍ପ ଦୂର
କାନ୍ଦେବ ମହୋଦୟ ବିମାୟତର କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ
ଅନ୍ତର ସମସ୍ତ ଶହିରରଙ୍କୁ ଦ୍ୱାରା ବିଦରାର
ଦୋଷଧୂମ । ସହୃଦୟ ପକାଥିବେବ କଥା ଉପରେ
ଆର୍ଦ୍ର ପ୍ରତିବନ୍ଦୀ ଦ୍ୱାରାମୁଖରେ ପ୍ରବାଦରେ
କରିବାର ଦେଖି ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ
ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏ ସାଧୁଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ଓ କୃତ୍ୟବ୍ୟାପ୍ତି ଘୋର
ଅମ୍ବେଶାରେ କରାନ ଏହା ବାହେରକୁ ଅନ୍ତର
ଏକାକୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲୁ । ପ୍ରବାଦ
ଏ କିମର କାର୍ଯ୍ୟ କୁରୁତୁରୁପେ କିମାରିବ
ଦୋଷଧୂମ ।

ସ୍ଵାମୀ

ବରିଷ୍ଠର ମେ ଥୁବୁନ ପୁରୁଣାଶ୍ଚ ପରାମର୍ଶାନ
ଦୋଷଦା ବାଜାର । ଏବୁ ଦେଶପରେ ତତ୍ତ୍ଵପରିବର୍ତ୍ତନ
ପାଦକୁଳ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇ ବିହାର ବାହୁମାନ ।

କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଦ୍ରାବଳୀ ।

କର୍ମକର ଦେଖେ ସବ୍ୟା ସମ୍ବରେ ନାହିଁ
ମୁୟରେ ନାହିଁ କଥା କଥା କୁଣ୍ଡାବ । ମୁୟ ପ୍ରାର୍ଥ
ମୁୟରେ ପରାଦିପରାଦିଦିନ ପ୍ରାର୍ଥ ପ୍ରାର୍ଥ
ଦେଖ ଯେ କର୍ମକର ଦେଖେ ମର୍ମା ପ୍ରାର୍ଥ
ମେହି ପାଇଲ ଏ କେତେ କହିରେ ସେ କର୍ମକର
କର୍ମକର ପଦାଳର ଅନ୍ଧାର । ମାତ୍ର କେବଳ
କାହେବ ପାଇବ କହିରେ କହିରେ କହିରେ

ଦେବତାଙ୍କ ତ ବାନ୍ଦି, ଦକ୍ଷ, ଶିଳେଷ ତ
୨୦,୦୦୦ ଜାଗ ବନୀ ମେହୁ ଶୁଣର୍ବ୍ୟ କରୁ
ଅଛନ୍ତି । ତୁତିର ପ୍ରାଦୁ ଓ ତୁମରପୂର ମୁଣ୍ଡୋ
ଶୋଣୀ ଜମେ ଜମୀନ ଅବଳ୍ଲ ଦଶମା ସବ୍ବାରେ
ଶୁଣ କରୁଥିଲ ଓ ବେହି କବୀ ଜମୀନର
କହିଦିବି କହିବା ରଥରେ ସନେହ ଯାହିଁ କାହିଁ
ଜମୀନର ଲୋଭମାଟେ କହୁ ଯାହିଁ କାହିଁ ମା
ଏହା ମୁଖ ଏହ ରହିଲ ମୁହୂରିତ ଏ କାହିଁମା
କାହିଁକାହିଁ ଏ ପୁରୁଷ ତଥମ ଦେବ ଯାହିଁ
ଅମୁମା ନବୀ ପନ୍ଦିତ ଧନୀ ଏ ଏହ
ଜାଗ ଦୁରକ୍ତର ଏହେବଳ ଦୟନବି ଯୁ
ତପୁଅଛନ୍ତି ।

2000-2001

ପରିବାର ରୁକ୍ଷର ଅବାଶରେ ଦେବ
ତ୍ରୁପ୍ତି ହୋଇଥିବ ଏବଂ ହାତିର ହେତୁ
ପ୍ରେସର କ ୧୫ ଟଙ୍କାର କାଳ ହୋଇଥିଲା
ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଦେବାଜାତିର ବିଶ୍ଵାର୍ଥ
ଦେଖାରେ । ବାର ନିଃବ୍ରାତୀକାଳ ଉକାଳ
ପର୍ବତ ପରିବାର ବା ଅକାଶକୁର ଗାଁର
ପାରେ । ମର ଅମ୍ବାନାନ୍ତର ସମ୍ମାନ ଆ
ପରେ ଗତ ସପ୍ତାହର ଅମ୍ବାନାନ୍ତର ଆବେଦନ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିତଗାର୍ହ । ସନ୍ଧିକରଣ କ୍ରୂଦ୍ଧ ସମ୍ମାନ
ପରିବାର ହେତେ ସହିତି କରିବ ଦୁ
ରା ପୁରୁଷ ଲୁଣାରବାର ଅବା ଦୂରୀଯ ନାମ
ଅବେଦନ ଅବେଦନ କଥା କହୁଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କଥା ମହିଳା ମାତ୍ର କରିବା କଥା ସବୁରା । ପରି
ବାର ପୁରୁଷ ଦୂରୀଯ । ଦେଖାଯାଉ ଅନୁମାନରେ
ଆବେଦନ କରିବେ କଣଙ୍କ ହାର ସମ୍ମାନ
ଶୀର୍ଷ ମୁହଁତ ହେବାରୁ । ମୁହଁରୁ ସାରେ
ଆମ୍ବାନାନ୍ତର, ତୁମା ଅତିଳ, ନାହିଁ ଓ ମା
ଦେବନ ଦେବାଜାତିର ଅନୁମେଧବା ଅମ୍ବାନାନ୍ତର
ନିଃବ୍ରାତୀକାଳ ମାତ୍ର ଦେବାଜାତିର
ଦେବାଜାତିର ନିଃବ୍ରାତୀକାଳ । ଦେବାଜାତିର

ଦେଶବାସୀ ସେଇ କେତେ ଦେଶବାସୀ
କବ କରୁଥିବାରୁ ଏ ଅଜ୍ଞ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଲା
ଜନର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପାରୁଥି ଦେବୀ ସହି
ଦେଶବାସୀ ଯେଉଁ ଦିନିଶୀଳୀ ସମ୍ପଦ
ସହାଯ ଏହେ ତତ୍ତ୍ଵର ଅମେରାକେ
ଅଛୁ ଦେଶବାସୀ ଯଥାସାଧ ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ ଦେବୀ
ଅଛନ୍ତି ଏବ ଦେଶବାସୀ ଯତ୍ନ, ଦେଶବାସୀ
ବିଜ୍ଞାନରେ କୁଣେ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ମେଧିକା
ଦେଶବାସୀ ପରେ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ଅସ୍ତ୍ରାବ
ଦେଶବାସୀକେ କହିବ ତହେ ଏହି ଅମୁଖ
ଦେଶବାସୀ ଅନ୍ତରେ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ରଖିପୁଣେ
ଅମେରାକେ ପର ସମ୍ଭବ ହେବାରେ ।

ହୋଇଥାବୁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରୁପ ଏକବାକ୍ୟ ସେହି ବାହୁ ସାଇଲାର୍ଡ୍, ହେଲେ ପରିବର୍ତ୍ତ ଯାହା କେବେଳେ ପଢିଯାଏବେ ଏହାର ହୋଇଥାବୁ ? ପଦିହା ଖଣ୍ଡିବ ପାଇଁ କେବଳ ଖଣ୍ଡିବ ଅବେଳନ (Appeal) କରିବ ହେଲା । ହେଲାଯାଇ କେବେତୁର ଗାହା ରୁକ୍ଷ କେହିଥାବୁ । ସବୁ କୁଣ୍ଡଳୀ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଲୁଳିଲାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପାଦା ହେଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାତ୍ର ।

ହରି ପାତା ।

ଅଛେବ ତଳ ପରେ ମେଲିଗେଇମିଳି
ସମ୍ମାଦ ଦେ ଗରିଲାଏ ତା ୨୩୧୮ ରକ୍ତ
ପ୍ରାଣବିହୀନ କାମକ ପ୍ରାଦରେ ମୋଟିଏ ଦେ
ସୁକ ହୋଇଥିଲା । ତା ୨୭ ବର୍ଷରେ ଆ
ଦୋର ତା ୨୮ ରକ୍ତ ହରିଲାଏ ସମ୍ମ ଅବି
ରୁଦରେ ଦୂରିଲା । ତୁମେ ଶୈଳିମାଟେ ମା
ପରିହରିଲୁର ସୁକ ପରାଇଲେ, ପରେ ତା
ରୁଦ୍ଧ ପ୍ରାଣ ଦା ହେବା ସମସ୍ତରେ ଦଳା ପାଇଁ
ସେ ଶତପଥ ରାଜଗୀମାରିବଳେ ପଢ଼ିବା ଅ
ବେଳେ ଶୈଳିମାଟକ ହାବ ଚର୍ବିଗରୁ ଅ
ଦୋର ଅଛିର ହୋଇଥିଲା । ଅଜମେ
ହୋଇ ଶମ୍ଭୁର ଅତି ଶର୍ପିର ହରେ ।
ଅଜମେ କୁରିଦେଲା କିନର ତ ଆଦିତମେ
ଥିଲେ ଏବେ କୁରୁପଞ୍ଚାବ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିଲା
ତୁମେ ଦେବାରର ଅହିନ୍ଦିରେ ମଧ୍ୟ ବା
ଦଳି । ଅଧିନ୍ଦ୍ର, ଗୋଟ, ବନ୍ଦୁତ୍, ମୋଲିଦ
ଅତି ଶୁଣ ଅନ୍ଧାର ତ ଆଦି ଦୁରି
ସମ୍ମ ଲାଗିଲାଦକ ଦ୍ୱାରିମନ ହୋଇଥିଲା
ଶୈଳିମର ଅବାରିତାର ଅଧିନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ
ଦଳେ ଅଜି ଦୁରିନ ତ ହେବ ଅହିନ୍ଦ୍ର
ଶାକ ନାମ୍ବାର ମୋରହିତ୍ତି ହାବ ଅ
ବରୁପରୁଣି ତ କିନ୍ତୁ ପରମାନନ୍ଦରେ ନ
ଦୁରାରେ କିମ ଦ୍ୱାରିଲାନ୍ତି ।

କମୀର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯେଉଁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଅଧି ବୋଗା ଦୃଷ୍ଟି ହାବ କବି
ଅଛି ଯେହାରେ କାଳି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶେଷତା ମରିମାନାକାଳ ଦୋଷ
ଅକାଶ୍ୟାନମାତ୍ର ଥାଏ ଜମୀନମା
ବିରତ୍ତ କାରତ ହୁଏ ବି ଯେଉଁ ଠାର ନ
ଅକାଶ୍ୟାନ ଓ ଅଦ୍ୟାତ୍ମା ଠାର ହାଲା
ଅତା ଅତ୍ର କାହା ନାହିଁ ନହୁଅପରି ର
ମାନକ ଉଦେଶ୍ୟ କେ କୁଣ୍ଡଳ ନଞ୍ଜ
ପାଇବେ ମତ ନାହିଁ କେବେ କେବେବି
ମରିଲେ କାହା କିମ୍ବା ହେବାନାହିଁ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଦେଖିବେ
ପରିଦ୍ରାବ୍ଦୀ ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ମୋହିବ ଦୂରେ
ଦୋଷକ୍ଷତା । ପରରେ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୁତିକେ କରସବ ହେଉଥିଲୁ ।
ଦାଳ ଅସ୍ତ୍ର ଏଥୁଗାଟି ମଧ୍ୟ ଦେଇପାଇବା
ହେଉଥିଲୁ ।

ଭାଲୁକେନ ରୁଷାକି ତେ ମହାନ୍ତିକାନ୍ତି
ମାନେ ଅହସ୍ତାତ୍ ଅନ୍ତରମର ଦର ଦୟନଦୀ
ଭାମର ପଦଗାତ୍ ପ୍ରାକରେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷମ କରୁ
ପରସ୍ତ କଥ ପ୍ରାଣ୍ କେବଳ ଦରିଦ୍ରରେ ।

ବେଳେ ଶେଷ ମହାଶୟ ସହର ପେଣୁ
ପ୍ରତିବ ବର୍ଷାଲେ ଜର୍ଣ୍ଣାଳ ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲୁ
କହିବ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ବନ୍ଧୁପ୍ରତି ପେଣୁ
ସଜ ବିଶ୍ୱାସରେ ଭାଇର ନୌକରୀ ଅପରି ବାର୍ଷି,
ଅତି, ଏହି, ସେକାବଳ ଓ ନୌଦିନ ଦ୍ଵାରା କର
ଦେଇବ ଉତ୍ସବାଳରେ ଅପାର ହାର ବିଭାବ
ନିଷାହିର କେବଳୀ କୃତ, ସେ ବିଶ୍ୱାସର ମଧ୍ୟ
ଶାକର ଅମବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ମାନ ପରିପ୍ରେସ୍
ସରବରି ପାଇଁ ଉତ୍ସବ ବିଶ୍ୱାସର କଣ୍ଠାପ୍ରାଣ
ନଭବାକୁ ହେବ । ଏହିଷବୁ ବିଶ୍ୱାସର ମତ
ପ୍ରତିବାନ୍ଧ ତରି ବିଜନ ହେବ କୁନ୍ତକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ତରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ ଭାବୀ କି କହିବାକୁ
ଅବୁଳକେ ଜର୍ଣ୍ଣାଳ ମନୁଷ୍ୟ ଉପରେ କରିବ
କାର ଅବେଳା କରୁଥିପୁଣ୍ଟି । ଏ ଅବୁଳକ
ଅବୁଳକ ବୋଲି ଅକ୍ଷୟାତ ହେଉନାହିଁ ।

93

ବୋର୍ଡରେ ଠାର୍ଥ ମେସର୍

ପ୍ରସର ଏବଂ ପ୍ରଦୟର ଶାଶ୍ଵତ ଦୋଷ୍ଟ
ମାନକବେ ପରାମର୍ଶୀଏ ହେଲେ ଉତ୍ତର
ପରମା ରାଜୋନଗ ଦେବାର ବିଧ କୁର,
ପେଟେହାତ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଦୂର ଗାଲୁବା ଚାହୁକ ଉତ୍ତର
ଗାଲୁବ । ତିନି ଉତ୍ତରାମାକେ ଆପଣା ମନେରେ
ଉତ୍ତର ଲୋକର ରାଜୋନଗ ହରାନ୍ତି । ହାହୁ
ଅକରିବ ଦୋର୍ତ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୌର୍ବଳ ଦୂର
ଅଭିନବୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୌର୍ବଳ ଦୂର ନାହିଁ
ମହାଶ୍ରୀ ପାତେଦିବ ଏହ ବନ୍ଧୁ କହିଯାନ୍ତି । କହୁ
ଉତ୍ତରାମାକେ ଦେବବଳ ଉତ୍ତର ସ୍ରେଷ୍ଠ
ବାହୁ ଗାସ୍ତ ବାହାନ୍ତି ବା ବାହୁ ଲାଭାନ୍ତି
ଦେଇ ସେ ବାହାନ୍ତର ବୌଦ୍ଧି ଅନୁଭବ ମହି
ବା ହୃଦୟ ଗାହୁ ଏହ ଦୋଷୁମାର ପାଇଁ
ନାହିଁ । ବାସ୍ତବିତ ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ ଦୂର
ଅଛୁ ପେଟେ ଉତ୍ତରାମାକେ ଗାହୁଠ ଆପଣା
ଦେବବଳ ବାହୁ ପାଦାନ୍ତି ବା ବାହୁ ପାଦାନ୍ତାନ୍ତି
ପ୍ରସିଦ୍ଧେ ମହୋଦୟ ଏହାର କରଣ ଅନେ
କିମ୍ବା ଦେଖେ ।

ବଜ୍ରାମ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନକୁ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଇ
ଅଛିବୁ ଅଗ୍ରର । ଏହି ଅଗ୍ରର ସରଥେକୁ
ବାରି ଅଛି । କହୁବି ଦେବୁକୁ ପମିଳ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ପଦେଶର ଦୌର୍ଗମି ହୋଇବେ ମୋହିୟ ଡେଇ
ଦିଲ ବହିଲ । ପ୍ରେମର ସର୍ପଧାରୀଙ୍କୁ ବହୁତିଥି
ହାତୁରେ ବହିଲ । ନ୍ରୀତାଳ ଦେମାନନ୍ଦର
ମାତ୍ରରେ ପରବ୍ରାନ୍ତ ଦେଲ ଗାହୁଁ । ହୁଏଇ
ଅଛିବାର ଅଧିନାସୀ ତେଣିମାତରିଣୀ ଉପରେ
ସତର ବଳେ ଏହି ଦେମାନଦ୍ୟ ତିରକାଳ
ଦିଲେ । ଅମ୍ବୁ ପ୍ରହାର ସରକାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ଦେମାନଦ୍ୟ ପରି ଦୟାବାଳ ଅବ୍ରତ ବହିଲ ।
ନିତ ମାତ୍ରରେ ଦେଶାଶ୍ୟରେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନକେ
ଅଛିବାରିବାକୁ ମନ୍ଦ ଓ ଧରିବେ । ଦେମାନଦ୍ୟ
କିମ୍ବା ମାତ୍ରରେ ମନ୍ଦ ସରକାରରେ ଚାରୁଆନ୍ତା
ଦେଶରେ ଅନ୍ୟାୟ ନିଜେ କରିପାରୁ ସତର
ମହିନେରେ ତାର୍ଥି ବୁଝାଇବେ । ଅନ୍ତରେକେ
ଦେମଳ କିମ୍ବା ମାତ୍ରରେ ପ୍ରାକରଣ ଦେଶର
କରାମରେ ପୁରି ଦିଲେ ।

ମହେ । ଗୁରୁମେତ ବାର୍ଷିକମରେ ବନ୍ଦୁପାଞ୍ଜଳି-
ପାତରେ ଶନିଶାତ୍ରୀ ତଥା ସର୍ବମୁଦ୍ରା ଭାବାତ୍ରୀ । ଏହି-
ବନ୍ଦୁ ଏହି ଦେଶରେ ଅନ୍ୟତା ଓ ଜୟାତ ପାତ-
ର ଦେ ମନ୍ଦାତ୍ମି ଏହି ଅନ୍ଯା ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରାଚ ଦେଶ
ପରମା-
ପାହାନ୍ତି ପରେ ବନ୍ଦୁପାଞ୍ଜଳି ରମ୍ପତାତ୍ପର ପ୍ରଧାନ
ଦର୍ଶକ ଅତି ଶୁଦ୍ଧ କୋପ୍ତା ଦର୍ଶନେ ପାତର

